

HÄMEENLINNAN SEURAKUNTAYHTYMÄ

Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2026

Toimintasuunnitelma 2026–2028

SISÄLLYSLUETTELO

1	Talous- ja hallintojohtajan katsaus.....	1
2	Yleisperustelut	2
2.1	Yleinen talouden kehitys	2
2.2	Verotulot	3
2.3	Valtionrahoitus	4
2.4	Investointimenot	6
2.5	Jäsenmäärä- ja aluetietoa	6
2.6	Määrärahojen jakoperusteet ja euromääräiset toimintakatteet	8
2.7	Talousarvion sitovuus	8
3	Käyttötalousosa.....	9
3.1	Käyttötalouden rakenne ja sitovuus	9
3.2	Kustannusten kohdentamisen periaatteet	9
3.3	Tulojen ja menojen jakautuminen.....	10
3.4	Henkilöstö.....	11
3.5	Kokouspalkkiot.....	13
3.6	Seurakunnat.....	14
3.6.1	Hämeenlinna-Vanajan seurakunta.....	17
3.6.2	Lammin seurakunta	19
3.6.3	Hauhon seurakunta	22
3.7	Seurakuntayhtymä	25
3.7.1	Hallinto	27
3.7.2	Ympäristötyö	29
3.7.3	Hautaustoimi	30
3.7.4	Kiinteistötoimi	32
4	Tuloslaskelmaosa	35
4.1	Tuloslaskelmaosan rakenne ja sitovuus.....	35
5	Investointiosa	38
5.1	Investointiosan rakenne ja sitovuus	38
5.2	Investointisuunnitelmat 2026–2028.....	39
5.3	Hankkeet 2026–2028	40
6	Rahoitusosa	41
7	Liitteet.....	42

7.1	Hautainhoitorahasto.....	42
7.2	Talousarvion täytäntöönpano-ohje.....	44

1 TALOUS- JA HALLINTOJOHTAJAN KATSAUS

YHDESSÄ ETEENPÄIN

Seurakuntayhtymän talouden suunnittelussa aiemmilta vuosilta tutut haasteet jatkuvat myös vuonna 2026. Verotulojen kehityksen ennakoitiin edelleen vaikeaa, vaikka talouskasvun ennakoidaan hie- man vahvistuvan. Talouden epävarmuutta ylläpitävät yhä koholla olevat kustannukset sekä kansainvä- lisen talouden riskitekijät, joten tulevien investointien rahoittaminen edellyttääkin entistä tarkempaa suunnittelua ja tiukkaa priorisointia. Seurakuntien jäsenmäärän laskeva trendi jatkuu, ja sekin asettaa merkittäviä haasteita seurakuntien toiminnan ja talouden suunnitteluun.

Hämeenlinnan seurakuntayhtymän uusi strategia vuosille 2025–2030 hyväksyttiin keväällä 2025, ja vuoden 2026 toiminnassa keskeistä on sen määrätietoinen toimeenpano. Strategia kokoaa yhteen yh- tymän toiminnan keskeiset painopisteet ja sisältää muun muassa kiinteistö-, viestintä- ja henkilöstö- strategian. Strategian pohjalta päivitetään myös yhtymän perussääntö ja hallintosääntö vuoden 2026 aikana, mikä tuo toimintaan selkeyttä ja ohjaavuutta. Strategian toimeenpanoa viedään eteenpäin tii- viissä yhteistyössä seurakuntien kanssa, ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti.

Vuosi 2026 on merkittävää aikaa myös kiinteistöstrategian toteuttamisessa ja keskeisissä rakentamis- hankkeissa. Syöksynsuun leirikeskuksen uusi majoitusrakennus valmistuu ja otetaan käyttöön alku- vuodesta 2026, mikä parantaa leiritoiminnan puitteita ja mahdollistaa Loimalahden leirikeskuksen käy- töstä luopumisen. Uuden seurakuntatalon hanke Rauhankadulle etenee suunnittelusta toteutusvai- heeseen: nykyisen seurakuntatalon purku alkaa kesällä 2026 ja uuden rakennustyöt käynnistyvät- Täh- täimenä valmistuminen vuonna 2028. Lisäksi Hämeenlinnan kirkon muutostöiden suunnittelu etenee.

Henkilöstön hyvinvointi on edelleen seurakuntayhtymän keskeinen tavoite. Työhyvinvointia ja työssä jaksamista tuetaan suunnitelmallisesti hyödyntäen henkilöstökyselyistä saatua palautetta. Erityistä huomiota kiinnitetään esihenkilöiden tukemiseen, johtamisosaamisen vahvistamiseen sekä riittävien resurssien turvaamiseen työyhteisöissä. Kirkon ympäristödiplomi velvoittaa huomioimaan ekologisen kestävyuden kaikessa toiminnassa, ja seurakuntayhtymä on sitoutunut Kirkon ”Hiilineutraali kirkko 2030” -tavoitteeseen. Vuonna 2026 tehostetaan toimia hiilijalanjäljen pienentämiseksi: parannetaan kiinteistöjen energiatehokkuutta, lisätään uusiutuvan energian käyttöä, suositaan ympäristövastuulli- sia hankintoja ja vahvistetaan ympäristötietoisuutta kaikessa toiminnassa. Näin kannamme vas- tuumme luomakunnasta myös tuleville sukupolville.

Hautaustoimen merkitys seurakuntayhtymän toiminnassa on edelleen suuri, ja sen kehittäminen jat- kuu vuonna 2026. Keskitytään hautausmaiden ylläpidon ja hautauspalveluiden parantamiseen, jotta palvelut olisivat yhtä aikaa tehokkaita ja inhimillisiä. Pidämme tärkeänä, että omaiset saavat surun koh- datessa laadukasta ja myötätuntoista palvelua.

Syksyllä 2026 järjestettävät seurakuntavaalit ovat seurakuntademokratian kannalta merkittävä tapah- tuma. Vaalien myötä seurakuntiin ja seurakuntayhtymään valitaan uudet luottamushenkilöt seura- valle nelivuotiskaudelle. Kannustamme seurakuntalaisia käyttämään äänioikeuttaan ja osallistumaan kirkon tulevaisuuden rakentamiseen.

Kaiken kaikkiaan vuodesta 2026 odotetaan seurakuntayhtymässä aktiivista kehittämisen ja yhteistyön aikaa. Yhdessä eteenpäin; siihen kannustakaamme toisiamme!

Rami Jokinen

Talous- ja hallintojohtaja

2 YLEISPERUSTELUT

2.1 Yleinen talouden kehitys

Suomen talous on hiljalleen piristymässä heikon alkuvuoden jälkeen. Talouskehitykseen liittyy kuitenkin epävarmuuksia sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Vuosille 2025–2027 ennustetaan talouskasvua. Inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tuloveronalennukset lisäävät kulutusta. Julkinen talous säilyy kuitenkin alijäämäisenä.

Bruttokansantuote (BKT), vuosikasvu, %

2024	2025E	2026E	2027E
0,4	0,3	1,3	1,7

(Lähde Suomen Pankki 12.9.2025)

Inflaatio

Kuluttajahintojen nousu oli poikkeuksellisen voimakasta vuosina 2022–2023. Vastaavaa kehitystä on nähty viimeksi 1980-luvun alussa. Aiempi ennätys 4,1 % ajoittui finanssikriisin aikaan vuonna 2008. Kesällä 2025 kuluttajahintaindeksin vuosimuutos painui lähelle nolaa, pääosin asuntolainojen ja kulutusluottojen korkojen laskun vuoksi. Inflaation ennustetaan pysyvän lähivuosina alle kahdessa prosentissa.

Yleisen arvonlisäverokanta korotettiin 24 prosentista 25,5 prosenttiin 1.9.2024 lähtien. Vuoden 2025 alussa suurin osa aiemmin 10 prosentin arvonlisäverokannan piiriin kuuluneista tavaroista ja palveluista siirtyi 14 prosentin verokantaan. Hallituksen esityksen mukaan (22.9.2025 HE 93/2025) vuoden 2026 alusta 14 prosentin arvonlisäverokanta alenisi 13,5 prosenttiin.

Kuluttajahintaindeksi, vuosimuutos, %

2021	2022	2023	2024	2025E	2026E	2027E
2,2	7,1	6,2	1,6	0,4	1,4	1,9

(Lähde: VM 22.9.2025)

Inflaatio

2024	2025E	2026E	2027E
1,0	1,8	1,3	1,7

(Lähde: Suomen Pankki 12.9.2025)

Korot

Kahdentoista kuukauden euribor-korko oli negatiivinen kuusi vuotta aikavälillä 2/2016–3/2022. Kolmen kuukauden euribor-korko oli negatiivinen seitsemän vuotta aikavälillä 5/2015–6/2022. Vuoden 2022 loppupuolella korot lähtivät reippaaseen nousuun. Kahdentoista kuukauden euribor oli korkeimmillaan 4,149 % vuoden 2023 heinä- ja syyskuussa ja kolmen kuukauden euribor 3,972 % marraskuussa 2023. Kuluvan vuoden syyskuussa 12 kuukauden euribor-korko oli 2,169 % ja kolmen kuukauden euribor 2,029 %.

Euribor, 3 kk

2021	2022	2023	2024	2025E	2026E	2027E
-0,5	0,4	3,4	3,6	2,1	1,9	2,2

(Lähde: Suomen Pankki 6_2025)

Hämeenlinnassa työttömien osuus työvoimasta oli syyskuussa 11,1 %, kasvua vuoden takaisesta 12 %. Avoimia työpaikkoja oli 274, vähennystä 82 paikkaa eli 23 % edellisvuodesta. Koko Hämeen työttömyysaste 12,4 % oli korkeampi kuin maassa keskimäärin (11,4 %). Työttömiä työnhakijoita oli 2 553 enemmän kuin vuotta aiemmin, ja avoimia työpaikkoja oli 209 vähemmän. Työttömänä oli eniten palvelu- ja myyntityöntekijöitä, rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöitä sekä ammatteihin luokittelemattomia. Työttömyys kasvoi eniten palvelu- ja myyntityöntekijöiden sekä erityisasiantuntijoiden ryhmissä. Työttömyys lisääntyi kaikissa ikäryhmissä. Suurin työttömien työnhakijoiden ryhmä oli 60–64-vuotiaat.

(Lähde: ELY-keskus)

Seurakuntayhtymän talousarvio perustuu -13,2 milj. euron toimintakatteeseen, 0,7 milj. euron vuosikatteeseen ja 5 015

euron ylijäämään. Vuosikate kattaa poistot lisättynä poistoerolla, mutta ei investointeja. Kirkkohallituksen talousarvion laatimishojeen mukaan vakaan talouden lähtökohta on, että toiminnan menokehitys sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen. Sopeutuksen onnistuminen näkyy tuloslaskelmaosassa tulorahoituksen riittävytenä menoihin nähden suunnitelmavuosina.

Kirkon tilastopalvelun tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Hämeenlinnan seurakuntayhtymän jäsenmäärän ennustetaan vähenevän vuoteen 2040 mennessä 21 prosenttia eli noin 10 000 jäsentä verrattuna syyskuun lopun jäsenmäärään.

2.2 Verotulot

Sote-uudistuksen yhteydessä kuntien verotuloja siirrettiin valtiolle 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Kuntien tuloveroprosentteja alennettiin 12,64 prosenttiyksiköllä ja valtion verotusta kiristettiin vastaavasti. Uudistus toteutettiin siten, että sillä olisi mahdollisimman vähän vaikutusta verovelvollisten verotuksen tasoon vuonna 2023.

Seurakunnille annettiin harkintavalta kirkollisveroprosentin alentamisessa. Hämeenlinnan seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto päätti vuonna 2022 pitää veroprosentin ennallaan. Päätöksen perusteluina oli Lammin seurakuntatalon sekä Rauhankadun uuden keskus-seurakuntatalon rakentamisesta aiheutuvat tulevat poistot sekä muiden rakennusten korvausinvestointivaateet. Veroprosentti on päätetty pitää ennallaan myös vuosille 2024–2026.

Suomen seurakuntien kirkollisverotulot tammi-syyskuulta 2025 olivat lähes samansuuruiset kuin edellisvuonna vastaavana ajankohtana. Hämeenlinnan seurakuntayhtymän kumulatiivinen kertymä oli 0,7 % edellisvuoden tammi-syyskuuta pienempi. Vuoden 2026 talousarviossa kirkollisverotulon määräksi on arvioitu 13,8 miljoonaa euroa.

Hämeenlinnan seurakuntayhtymän kirkollisveroprosentti on ollut vuodesta 2014 alkaen 1,30 %. Vuonna 2025 se on edelleen Suomen seurakuntatalouksista 15:nneksi alhaisin. Veroprosentti on myös matalin sekä Hämeenlinnan rovastikunnan että jäsenmäärältään samankokoisten seurakuntatalouksien joukossa.

Hämeenlinnan srk-yhtymän kokoluokan seurakuntatalouksien kirkollisveroprosentit

Hämeenlinna	Joensuu	Lappeenranta	Rovaniemi	Seinäjoki	Vaasa
1,30	1,5	1,4	1,4	1,6	1,4

Hämeenlinnan rovastikunnan seurakuntatalouksien kirkollisveroprosentit

Hattula	Hausjärvi	Hämeenlinna	Janakkala	Loppi	Riihimäki
1,45	1,75	1,30	1,65	1,75	1,30

Hämeenlinnan seurakuntayhtymän kirkollisverotulot, 1 000 €

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	TA 2025	TA 2026
1 000 €	10 606	10 669	10 956	11 216	11 289	12 901	13 053	13 790	13 811
Muutos	-2,3 %	0,6 %	2,7 %	2,4 %	0,7 %	14,3 %	1,2 %		

Kirkollisverotulojen keskiarvo vuosina 2018–2024 oli 11,5 miljoonaa euroa. Keskimääräinen muutos (poisluettuna verotuksen muutosvuosi 2023), oli 0,9 %.

2.3 Valtionrahoitus

Valtionrahoitus on korvaus seurakuntatalouksille lakisääteisten, yhteiskunnallisten tehtävien – hautaustoimen, väestökirjanpidon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpidon – kustannuksista. Seurakuntataloudet tuottavat nämä palvelut sekä kirkon jäsenille että kirkkoon kuulumattomille.

Rahoitus perustuu 1.1.2016 voimaan tulleeseen lakiin valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin (430/2015). Tämän lain myötä yhteisöverosuuksien tilittäminen seurakunnille lakkautettiin, ja niiden tilalle tuli valtion talousarviomäärärahoista maksettava rahoitus.

Lain mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain evankelis-luterilaiselle kirkolle rahoituksen, jonka kuluttajahintaindeksiin sidottu määrä oli 114 miljoonaa euroa vuonna 2016. Marraskuussa 2024 eduskunta hyväksyi lakimuutoksen, jonka mukaan evankelis-luterilaisen kirkon rahoitusta leikattiin 19,6 miljoonalla eurolla vuoden 2025 talousarviossa.

Vuoteen 2024 saakka valtionrahoitus jaettiin seurakuntatalouksille euroa/kunnan jakoperiaatteella. Vuodesta 2027 alkaen jakoperusteet muuttuvat seuraavasti:

- 15 % perustuu seurakuntatalouden kulttuuriperintöindeksin suhteelliseen osuuteen
- 15 % edellisen vuoden vahvistettuun väkilukuun
- 35 % kuolleiden määrän viiden vuoden liukuvan keskiarvon suhteelliseen osuuteen
- 35 % alueelle haudattujen ihmisten määrän viiden vuoden liukuvaan keskiarvoon.

Vuodet 2025 ja 2026 ovat siirtymäkauden vuosia, jolloin uusi malli ei vielä ole täysimääräisesti käytössä.

Vuoden 2026 talousarviota varten kirkkohallitus ei tee ennakkolaskelmia ennen marraskuisen kirkolliskokouksen ja eduskunnan päätöksiä. Kirkkohallituksen mukaan vuoden 2026 valtionrahoituksen määrän arvioinnissa voidaan käyttää ohjeellista vähennystä: vuoden 2025 rahoituksesta voidaan vähentää 10,6 prosenttia. Kirkkohallituksen tilastoasiantuntija laatii seurakuntayhtymäkohtaiset valtionrahoituslaskelmat vuodenvaihteeseen mennessä.

Kulttuuriperinnöstä huolehtiminen on evankelis-luterilaiselle kirkolle ja sen seurakunnille vastuullinen yhteiskunnallinen tehtävä. Kulttuuriperinnön hoidosta, ylläpidosta ja säilyttämisestä aiheutuvista menoista lasketaan vuoden 2023 alusta laskennalliset kulttuuriperintökustannukset Kirkkohallituksen toimesta. Rakennuksiin kohdistuvat kustannukset lasketaan yhdistämällä seurakuntatalouksien tilinpäätöstiedot kirkon rakennusrekisterin Basiksen tietoihin.

Kulttuuriperinnön hoidon osuus rakennuksen kustannuksista lasketaan seuraavien prosenttiosuuksien mukaisesti:

- Autiokirkot 100 %
- Muut suojellut kirkolliset rakennukset 30 %
- Muut suojellut rakennukset 20 %
- Yli 50 vuotta vanhat kirkolliset rakennukset 20 %
- Muut kirkolliset rakennukset 10 %
- Muut rakennukset 0 %.

Kulttuuriperinnön hoitoon liittyviä säädöksiä sisältyy kirkkolakiin, kirkkojärjestykseen, perustuslakiin, rakennussuojelulakiin, maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä muinaismuistolakiin.

Hämeenlinnan seurakuntayhtymän valtionrahoitus

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	TA 2026
1 000 €	1 289	1 305	1 322	1 343	1 378	1 392	1 205	1 078
Muutos	-2,3 %	1,2 %	1,3 %	1,6 %	2,6 %	1,0 %	-13,3 %	-10,6 %

2.4 Investointimenot

Vuodelle 2026 varataan investointimenoihin 7,7 miljoonaa euroa. Kiinteistötoimen investointeihin varataan 7,2 miljoonaa euroa ja hautaustoimen investointeihin 0,5 miljoonaa euroa.

Suurimmat investointikohteet vuonna 2026

1 000 euroa	kustannusarvio	vuosi 2026
Kiinteistötoimi		
1 Keskusseurakuntatalo	13 857	3 600
Keskusseurakuntatalo: asunnot	5 750	2 000
2 Vuorentaan kappelin peruskorjaus	1 470	500
3 Syöksynsuun leirikeskus	4 100	250
4 Hämeenlinnan kirkon muutostyöt vaihe 1: invaluiska, inva-WC, kahvio	250	230
5 Kalvolan seurakuntatalon lämmitysjärjestelmän muutos	185	180
Hautaustoimi		
Kaivurin uusiminen (JCB) VT	120	120
Kaivurin uusiminen (JC) Lammi	120	120

2.5 Jäsenmäärä- ja aluetietoa

Hämeenlinnan seurakuntayhtymän jäsenmäärä 30.9.2025 oli 44 984, vähennystä 31.12.2018 lähtien 4 506 henkilöä, 9 %. Samalla aikavälillä Hämeenlinnan kaupungin asukasluku on kasvanut 1%. Aikavälillä 1.1.-30.9.2025 seurakuntayhtymän jäsenmäärä on vähentynyt 338 henkilöä, 1 %.

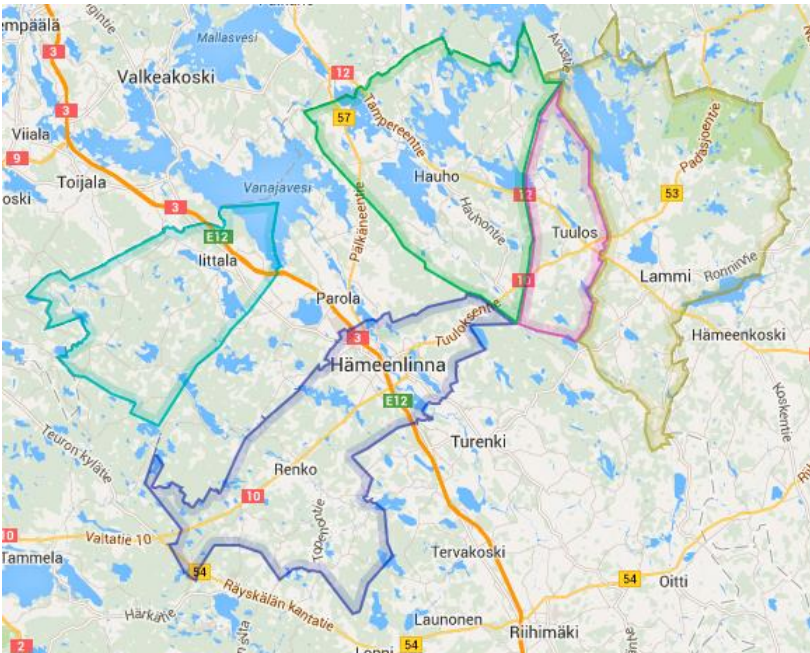
	2018	2024	30.9.2025	2024-2025	2018-2025	2018-2025	2024-2025
Seurakuntayhtymä	49 490	45 322	44 984	- 338	- 4 506	-9 %	-1 %
HML kaupunki	67 558	68 376	68 517	141	959	1 %	0 %
Kirkkoon kuuluminen	73,3 %	66,3 %	65,7 %				

Hämeenlinnan seurakuntiin kuulumisen laski alle 70 prosentin vuonna 2022. Syyskuun lopussa seurakuntiin kuului 65,7 % Hämeenlinnan asukkaista.

Seurakuntiemme jäsenistä 44 % kuuluu ikäryhmään 30–69-vuotiaat ja 25 % ikäryhmään yli 70-vuotiaat. Alle 20-vuotiaita on 21 % ja 20–29-vuotiaita 10 %.

30.9.2025						
	0-9	10-19	20-29	30-69	70-	
Hauho	7,1 %	11,2 %	6,1 %	45,9 %	29,7 %	100,0 %
HML-V	7,8 %	12,9 %	10,7 %	44,3 %	24,4 %	100,0 %
Lammi	7,0 %	12,5 %	6,8 %	44,3 %	29,3 %	100,0 %
Yhtymä	8 %	13 %	10 %	44 %	25 %	100,0 %

Kirkon tilastopalvelun tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Hämeenlinnan seurakuntayhtymän jäsenmäärä vähenee vuoteen 2030 mennessä 8 % ja vuoteen 2040 mennessä 21 prosenttia eli 10 000 jäsentä syyskuun lopun jäsenmäärään verrattuna.

Seurakuntayhtymän alue

2.6 Määrärahojen jakoperusteet ja euromääräiset toimintakatteet

Hämeenlinnan seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston 14.12.2023 hyväksymän perussäännön 4 §:n mukaan seurakuntien jako-osuudet määräytyvät niiden jäsenmäärän perusteella edellisen tammikuun 1. päivän tilanteen mukaan. Perustelluista syistä yhteinen kirkkoneuvosto voi poiketa jakoperusteista. Talousarvion 2026 raami pohjautuu vuoden 2025 talousarvioon, johon on lisätty henkilöstökulujen nousu 2,6 % sekä muiden kulujen 1 %:n nousu. Lisäksi raamissa on huomioitu vaalit, palkantarkistukset ja muut vähäiset muutokset.

Kiinteistötoimen raami sisältää 665 000 euroa hankkeita, jotka on vuodesta 2024 alkaen lisätty käyttötalousosaan jo talousarvion laatimisen yhteydessä. Seurakuntaneuvostojen ehdotukset ovat 36 500 euroa. Reskankulman väliaikaisten tilojen, Paroistentien varaston sekä Bunkkerin vuokrauksen kustannukset on katettu kiinteistötoimen kuluista. Lisäksi on varauduttu mahdollisiin muihin väistötilakustannuksiin.

TOIMINTAKATE	TA 2026	TA 2025	TP 2024
Hämeenlinna-Vanaja	5 662 403	5 616 819	5 417 099
Lammi	790 506	743 274	646 725
Hauho	446 246	419 588	386 140
Hallinto	1 547 814	1 460 000	1 237 131
Hautaus toimi	800 000	915 000	774 917
Kiinteistötoimi	3 910 430	4 000 000	3 383 459
Yhteensä	13 157 399	13 154 681	11 845 471

2.7 Talousarvion sitovuus

Pääluokkien sitovuustaso on toimintakate, joka sisältää sisäiset ruokapalvelutuotot ja -kulut.

Tuloslaskelman sitovuustaso on toimintakate.

Investointiosan sitovuustaso on kokonaisinvestoinnit.

Seurakuntaneuvostot tekevät päätökset työmuotojensa talousarvioiden sitovuustasosta seurakuntaneuvostoihin nähden.

3 KÄYTTÖTALOUSOSA

3.1 Käyttötaloulosan rakenne ja sitovuus

Käyttötaloulosan muodostavat paikallisseurakuntien, hautaustoimen, kiinteistötoimen ja hallinnon pääluokat.

Käyttötaloulosassa yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat tehtävien hoitamista varten.

Sitovuustasona yhteiseen kirkkovaltuustoon nähden on seurakunnallisessa toiminnassa Hauhon, Hämeenlinna-Vanajan ja Lammin seurakunnissa kunkin seurakunnan toimintakate. Pääluokkien 1 Hallinto, 4 Hautaustoimi ja 5 Kiinteistötoimi sitovuustaso on kunkin pääluokan toimintakate.

Kustannusten sisäisistä eristä sitovia ovat sisäiset ruokapalvelutuotot ja -kulut.

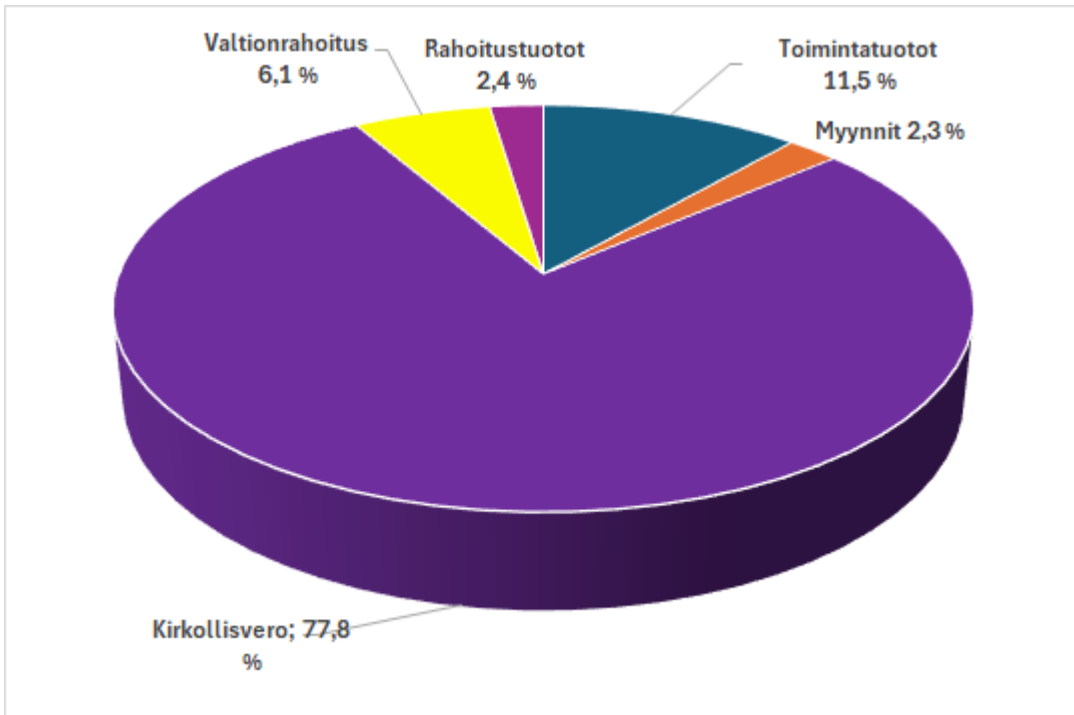
Seurakuntaneuvostot tekevät päätökset työmuotojensa talousarvioiden sitovuustasosta seurakuntaneuvostoihin nähden.

3.2 Kustannusten kohdentamisen periaatteet

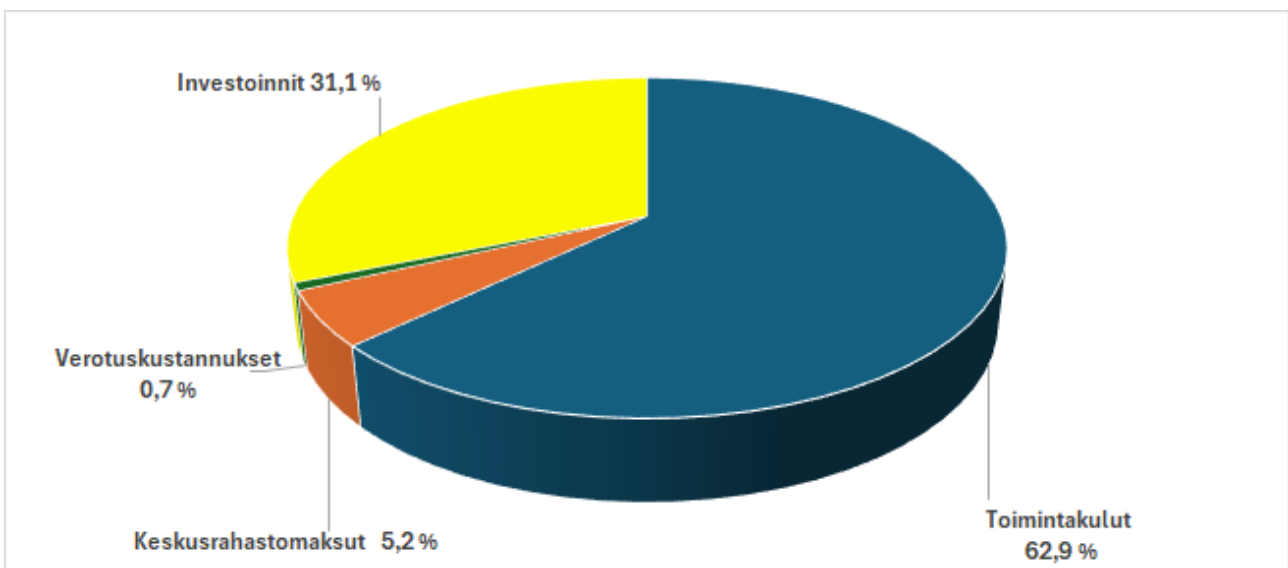
Menot ja tulot kohdistetaan suoraan sille tehtävälle alueelle, joka ne aiheuttaa.

3.3 Tulojen ja menojen jakautuminen

Seurakuntayhtymän ulkoisista kokonaistuloista (17,7 milj. €) kirkollisverotulot kattavat 77,8 % ja toimintatuotot (ilman kiinteän ja irtaimen omaisuuden sekä puun myyntejä) 11,5 %.

Seurakuntayhtymän ulkoisista kokonaismenoista (24,8 milj. €) on toimintakulujen osuus 62,9 % ja investointien osuus 31,1 %.

3.4 Henkilöstö

Kirkon virka- ja työehtosopimus (KirVESTES 2025-2028) on voimassa 1.3.2025-29.2.2028. Yleiskorotus 2,5 % alkaen 1.4.2025 vaikuttaa tilikauden kustannuksiin 9 kuukautta.

Vuonna 2026 palkkojen arvioidaan nousevan keskimäärin 2,6 %. Suorituslisään varataan vähintään 1,1 % (noin 60 000 euroa) yleisen palkkausjärjestelmän piirissä olevan henkilöstön peruspalkkojen yhteismäärästä. Tämä prosenttiosuus on sama kuin vuosina 2023–2025.

Henkilöstölle on toteutettu työhyvinvointikyselyt vuosina 2024 ja 2025. Kyselyn tuloksia hyödynnetään kehittämistoimien kohdentamisessa eri henkilöstöryhmiin. Työhyvinvointiin panostetaan edelleen mm. yhteisellä esihenkilövalmennuksella sekä liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointiedulla.

Henkilöstön koulutussuunnitelma laaditaan erillisenä suunnitelmana työyksiköittäin edelleen vuodelle 2026. Koulutussuunnitelman toteutumista seurataan tilastoimalla koulutukseen osallistumiset.

Yhtymän palveluksessa on yhteensä 143 henkilöä, lisäystä 4 vuoden 2025 talousarvioon:

toimistosihteri siirtynyt Hämeenlinna-Vanajalta hautaustoimelle, Hämeenlinna-Vanaja uusi palvelusihteri, kiinteistötoimi 2 työntekijää Kesijärven leirikeskukseen, määräaikainen projekti-insinööri

Henkilöstön määrä talousarvio 2026

Ammattiryhmä	Hml-V	Hauho	Lammi	SRKY	Yhteensä
Papisto	16	2	3		21
Sairaalasielunhoito	2				2
Perheneuvonta	4				4
Kirkkomuusikot	6	1	2		9
Diakoniatyö	12	1	1		14
Nuorisotyö	11		1		12
Lapsityö	15	1	3		19
Lähetystyö	3				3
Viestintä	3		1	1	5
Hallinto- ja toimistotyö	4	1	1	7	13
Kiinteistötyö				26	26
Hautaustoimi				15	15
Yhteensä	76	6	12	49	143

Henkilöstön määrä talousarvio 2025

Ammattiryhmä	Hml-V	Hauho	Lammi	SRKY	Yhteensä
Papisto	16	2	3		21
Sairaalasielunhoito	2				2
Perheneuvonta	4				4
Kirkkomuusikot	7	1	2		10
Diakoniatyö	12	1	1		14
Nuorisotyö	11		1		12
Lapsityö	15	1	3		19
Lähetystyö	2				2
Viestintä	3		1	1	5
Hallinto- ja toimistotyö	4	1	1	7	13
Kiinteistötyö				23	23
Hautaustoimi				14	14
Yhteensä	76	6	12	45	139

Henkilömäärät ja henkilötyövuodet pääluokittain

Pääluokka	Henkilömäärä	HTV
Hämeenlinna-Vanajan seurakunta	76	75
Hauhon seurakunta	6	6
Lammin seurakunta	12	11
Seurakuntayhtymä	49	47
Yhteensä	143	138

Hämeenlinnan seurakuntayhtymän henkilöstöetuihin kuuluvat lounasetu sekä liikunta-, kult-tuuri- ja hyvinvointietuus. Jälkimmäinen etuus myönnettiin vuonna 2024 ensimmäisen kerran 150 euron suuruisena. Vuonna 2025 etuuden arvo on 250 euroa. Etuuden suuruus säilyy muuttumattomana vuonna 2026. Henkilöstölle järjestetään vuosittain seurakuntayhtymän yhteinen tai työalakov-tainen virkistyspäivä. Virkistystoiminnan suunnittelusta vastaa yhteistyötoimikunta. Vuoden 2026 virkistysmäärärahan käytön periaatteista sovittiin yhteistyötoimikunnan kokouksessa syyskuussa 2025. Tapahtuman nimi muutettiin ”Kunnon päivä”-nimestä ”Työhyvinvointipäi-väksi”. Tapahtuma päätettiin järjestää yhtenä koko päivän mittaisena tapahtumana vuonna 2026.

Hämeenlinnan seurakuntayhtymä kilpailutti työterveyshuollon palvelut syksyllä 2024. Vuoden 2025 alusta lähtien työterveyshuollon palvelut on tuottanut Terveystalo. Työterveyshuollossa korostuu erityisesti ennaltaehkäisevä työterveyshuolto sekä reagointi työkyvyn heikkenemiseen. Sopimukseen kuuluu lakisääteisten palveluiden lisäksi yleislääkäritasoisia sairaanhoitopalveluita. Työterveyshuollon kustannusten alentamista tavoitellaan mm. lisäämällä

digitaalisten palveluiden osuutta palveluiden käytöstä. Toteutuneet työterveyshuollon kustannukset 1.1.-30.9.2025 olivat 22 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa pienemmät.

Seurakuntayhtymässä toteutetaan yhteistoimintaa kaikilta osin kirkon yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Seurakuntayhtymän ja sen henkilöstön välisen yhteistoiminnan tarkoituksena on edistää työsuojelua ja työssä jaksamista sekä turvata henkilöstön tiedonsaanti- ja vaikuttamismahdollisuudet. Yhteistoimintaa varten seurakuntayhtymässä on yhteistyötoimikunta, joka käsittelee yhteistoimintasopimuksen piiriin kuuluvia asioita. Yhteistyötoimikunnan tavoitteena on kehittää ja vahvistaa työilmapiiriä niin, että henkilöstö voi tuntea keskinäistä arvostusta ja yhteenkuuluvuutta.

Hämeenlinnan seurakuntayhtymän rekrytoinnit toteutetaan Kirkkorekry-järjestelmällä. Valintapäätöksen vakituisten palvelussuhteiden osalta tekee se toimielin, jolle päätösvalta on delegoitu. Määräaikaisen viran tai toimen (enintään 2 vuoden palvelussuhde) valintapäätöksen tekee kirkkoherra tai talous- ja hallintojohtaja. Jokaisen avoimen viran ja toimen osalta arvioidaan ensisijaisesti, voidaanko tehtävien hoito organisoida sisäisillä järjestelyillä.

3.5 Kokouspalkkiot

Palkkioiden suuruus on määritelty aiempina vuosina talousarviossa. Yhteinen kirkkovaltuusto päätti kokouksessaan 19.9.2024 § 19 luottamushenkilöiden kokouspalkkioista. Seurakuntayhtymän luottamushenkilöiden kokouspalkkioksi vahvistettiin 60 euroa/kokous. Kokouspalkkiota korotetaan 50 %:lla kokouksen puheenjohtajana enimmän ajan toimineelle ja 50 %:lla kokouksen sihteerinä toimineelle. Lisäksi maksetaan yhteisen kirkkovaltuuston ja yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajille 1 000 euroa / vuosi sekä varapuheenjohtajille 500 euroa / vuosi. Viranhaltijalle/työntekijälle, jolla on oikeus kokouspalkkioon kirkon virka- ja työehtosopimuksessa määritellyin ehdoin, palkkio maksetaan KirVESTES:n mukaisesti. Matkakorvaukset maksetaan verottajan vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

3.6 Seurakunnat

HÄMEENLINNA-VANAJA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	412 964	411 381	447 603	338 620	338 888
Korvaukset	126 296	82 105	127 436	126 843	127 735
Myyntituotot	24 747	46 100	29 100	29 100	29 100
Maksutuotot	123 671	123 300	125 780	126 280	127 380
Vuokratuotot	1 049	500			
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	106 164	9 806	6 300	6 300	4 300
Tuet ja avustukset	14 569	30 000			
Muut toimintatuotot	16 317	48 500	39 500	39 500	39 500
Sisäiset tuotot	150	71 070	119 487	10 597	10 873
Toimintakulut	-5 830 062	-6 028 200	-6 110 006	-6 192 507	-6 261 147
Henkilöstökulut	-4 155 779	-4 430 459	-4 510 048	-4 577 873	-4 647 388
Palkat ja palkkiot	-3 434 894	-3 584 542	-3 653 306	-3 706 713	-3 663 873
Henkilösivukulut	-774 621	-845 917	-856 741	-871 160	-983 515
Henkilöstökulujen oikaisuerät	53 736				
Palvelujen ostot	-750 168	-715 827	-731 503	-744 550	-740 982
Palvelun ostot - sisäiset	-195 006	-207 100	-211 875	-211 810	-213 603
Vuokrakulut	-38 797	-17 800	-12 280	-12 292	-12 798
Aineet ja tarvikkeet	-225 229	-248 858	-242 760	-243 723	-243 435
Ostot tilikauden aikana	-225 229	-248 858	-242 760	-243 723	-243 435
Annetut avustukset	-415 554	-400 200	-392 200	-392 889	-393 546
Muut toimintakulut	-49 530	-7 956	-9 340	-9 370	-9 396
TOIMINTAKATE	-5 417 099	-5 616 819	-5 662 403	-5 853 887	-5 922 259

LAMMI

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	45 021	23 190	27 137	26 687	26 687
Korvaukset	2 383	1 540			
Myyntituotot	4 473	1 600	2 260	2 260	2 260
Maksutuotot	26 118	12 350	16 632	16 632	16 632
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	11 446	7 200	7 745	7 295	7 295
Tuet ja avustukset	600	500	500	500	500
Toimintakulut	-691 746	-766 464	-817 643	-832 396	-848 119
Henkilöstökulut	-528 925	-588 905	-631 316	-645 818	-661 133
Palkat ja palkkiot	-436 495	-476 228	-510 321	-522 057	-534 523
Henkilösivukulut	-99 993	-112 677	-120 995	-123 761	-126 610
Henkilöstökulujen oikaisuerät	7 563				
Palvelujen ostot	-94 139	-104 353	-101 987	-102 342	-102 697
Palvelun ostot - sisäiset	-14 175	-17 250	-25 550	-25 591	-25 634
Vuokratkulut	-111	-490	-440	-440	-440
Aineet ja tarvikkeet	-24 258	-28 846	-31 125	-31 075	-31 075
Ostot tilikauden aikana	-24 258	-28 846	-31 125	-31 075	-31 075
Annetut avustukset	-29 565	-26 020	-26 625	-26 520	-26 520
Muut toimintakulut	-572	-600	-600	-610	-620
TOIMINTAKATE	-646 725	-743 274	-790 506	-805 709	-821 432

HAUHO

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	78 791	30 850	21 480	21 480	21 480
Korvaukset	4 073	3 000			
Myyntituotot	2 903	3 700	3 000	3 000	3 000
Maksutuotot	20 634	15 000	14 930	14 930	14 930
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	48 631	8 850	3 550	3 550	3 550
Tuet ja avustukset	2 550				
Muut toimintatuotot		300	0		
Toimintakulut	-464 931	-450 438	-467 726	-469 252	-477 803
Henkilöstökulut	-330 078	-348 987	-352 688	-360 243	-368 523
Palkat ja palkkiot	-269 107	-282 362	-285 105	-291 642	-298 327
Henkilösivukulut	-60 971	-66 625	-67 583	-68 601	-70 196
Palvelujen ostot	-65 739	-50 825	-49 658	-45 320	-45 620
Palvelun ostot - sisäiset	-6 140	-9 700	-13 460	-13 519	-13 590
Vuokratkulut	-70		-100	-100	-100
Aineet ja tarvikkeet	-20 148	-20 446	-29 200	-27 650	-27 750
Ostot tilikauden aikana	-20 148	-20 446	-29 200	-27 650	-27 750
Annetut avustukset	-32 770	-19 700	-21 800	-21 600	-21 400
Muut toimintakulut	-9 987	-780	-820	-820	-820
TOIMINTAKATE	-386 140	-419 588	-446 246	-447 772	-456 323

HÄMEENLINNA-VANAJA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Hallintoelimet	-226 210	-193 912	-196 513	-198 010	-88 150
Kirkonkirjojenpito	-77 708	-79 150	-83 150	-84 564	-84 564
Kirkkoherranvirasto	-142 664	-114 388	-140 772	-136 135	-136 135
Jumalanpalveluselämä	-309 291	-341 405	-346 922	-362 992	-362 992
Hautaansiunaaminen	-223 340	-209 238	-212 763	-219 263	-219 263
Muut kirkolliset toi	-94 134	-116 922	-126 193	-132 693	-132 693
Muut seurakuntatilai	-45 103	-67 526	-61 859	-62 768	-62 768
Tiedotukset ja viest	-361 236	-386 708	-393 468	-400 546	-408 186
Musiikki	-372 949	-413 406	-353 910	-364 368	-365 512
Päiväkerho	-662 183	-707 353	-750 767	-769 351	-884 797
Varhaisnuorisotyö	-72 823	-62 720	-71 767	-73 345	-74 915
Partio	-48 230	-59 650	-60 240	-61 401	-62 581
Rippikoulu	-355 758	-287 995	-253 615	-337 592	-344 914
Nuorisotyö	-123 583	-119 803	-125 285	-128 248	-131 269
Koululaisten aamu- j	-76				
Muu lapsi- ja nuoris	-530 378	-573 977	-610 369	-623 764	-637 948
Koulu- ja oppilaitos	-41 750	-39 711	-40 565	-40 702	-40 843
Diakonia	-801 670	-893 347	-886 704	-905 776	-923 108
Perheneuvonta	-235 635	-243 375	-252 052	-259 118	-266 235
Sairaalasielunhoito	-108 094	-118 677	-120 419	-122 989	-125 507
Lähetys	-442 506	-458 515	-463 895	-465 864	-465 480
Kansainvälinen diako	-53 200	-54 000	-54 600	-54 600	-54 600
Muu seurakuntatyö	-88 576	-75 041	-56 574	-49 800	-49 800
TOIMINTAKATTEET	-5 417 099	-5 616 819	-5 662 403	-5 853 887	-5 922 259

3.6.1 Hämeenlinna-Vanajan seurakunta

Tulevaisuussuunnitelma 2021–2026: Läsnä pyhässä ja arjessa

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta on osa maailmanlaajuista Kristuksen kirkkoa, joka välittää sanomaa armollisesta Jumalasta ja kutsuu ihmisiä elämään seurakunnan yhteydessä sekä kantamaan vastuuta lähimmäisistä ja luomakunnasta.

Toimintasuunnitelma 2026

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan vuoden 2026 toimintasuunnitelma on laadittu uudella tavalla kertoen seurakunnan tulevan vuoden toiminnasta asia- ja ilmiölähtöisesti palvelumuotoiluajattelun mukaisesti.

Seurakunnassa otettiin vuoden 2025 alussa käyttöön uusi hallintomalli. Tavoitteena on, että seurakunnan toiminta on joustavaa ja ketterää. Vuoden 2026 aikana arvioidaan ja kehitetään edelleen toimikuntamallin toimivuutta toiminnan ohjauksessa.

Vuoden 2026 alkupuolella seurakunta päättää uudesta strategiasta, jonka työstäminen aloitettiin vuoden 2025 syksyllä. Strategia tulee olemaan työkalu toimintaympäristön ymmärtämisessä ja toiminnan kokonaisuuden suuntaamisessa. Seurakunnan toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti ja seurakunnan on entistä jouhevammin keskityttävä vastaamaan

toimintaympäristön haasteisiin samalla, kun se tulkitsee ikuista sanomaansa nykyihmiselle ymmärrettävällä tavalla.

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta on elävä, verkostoitunut ja ajassa kiinni. Vuoden 2026 painopisteet ovat syvenevä hengellisyys ja luomakunnan pyhyys. Painopisteiden avulla on mahdollisuus keskittyä sekä ajankohtaiseen luontoympäristön kysymyksiin että seurakunnan ytimeen kuuluvan hengellisen elämän kysymyksiin. Spiritualiteetissa yhdistyvät hengellisen elämän kasvu, rukous ja Jumalan lähestyminen. Nämä kaksi teemaa toimivat myös yhdessä, sillä luontohengellisyys on kasvava trendi yhteiskunnassa.

Seurakunta tavoitteena on olla siellä, missä ihmiset ovat. Digitalisaation myötä paine verkossa tapahtuvalle asiakaspalvelulle kasvaa edelleen. Asiointia pyritään notkeuttamaan tarjoamalla vaihtoehtoja puhelimesta asiointille. Monikanavaisen viestinnän avulla tavoittelemme erityisesti niitä kohderyhmiä, jotka eivät käy seurakunnan tapahtumissa tai tilaisuuksissa aktiivisesti. Vuoden 2026 suurimmat viestinnälliset ponnistukset ovat keväällä uusien verkkosivujen rakentaminen ja syksyllä seurakuntavaalit. Lisäksi maahanmuuttajien ja eri kieliryhmien materiaaleja työstetään ja uudet verkkosivut mahdollistavat tekniikaltaan myös kieliversioiden teon.

Talous

Yleinen taloudellinen tila tulee kaventamaan liikkumavaraa toiminnoissa vuonna 2026. Vuoden 2026 budjetin rakennuksessa on jouduttu etsimään säästöjä sekä pienistä virroista että toimintojen osittaisesta supistamisesta. Vuoden 2026 ylimääräisenä menona näkyvät myös seurakuntavaalit, joita varten on varattu markkinointiin ylimääräistä rahaa. Seurakuntavaalit tarjoavat hyvän alustan seurakunnan toiminnan esiintuomiseen ja kirkon tehtävään liittyvän yhteiskunnallisen keskustelun herättelemiseen. Myös kirkkopäivien 2027 suunnittelu alkaa toden teolla.

Henkilöstö

Osaava ja motivoitunut henkilöstö yhdessä vapaaehtoisten seurakuntalaisten kanssa pystyy järjestämään merkittävää ja vaikuttavaa seurakunnan toimintaa Hämeenlinnassa. Henkilöstökyselyn perusteella tietoisuus toiminnan suunnasta ja toiminnan tarkoituksesta on hyvällä tasolla. Seurakunnassa on henkilöstön osalta pito- ja vetoaivoja. Vuoden 2026 henkilöstön kehittämissuunnitelma on valmisteltu osaamiskartoituksen pohjalta. Näin ollen suunniteltujen koulutusten toteutuessa tiimien ammattitaito kasvaa laajemmaksi.

3.6.2 Lammin seurakunta

LAMMIN SEURAKUNNAN STRATEGIA 2030

OTA OPIKSES, USKO ILOKSES

Seurakunnan tulevaisuudennäkynä eli visiona on

Lammin seurakunta vuonna 2027

Lammin seurakunta on seurakuntalaiset yhteen kokoava, kuunteleva ja yhteisössä arvostettu toimija. Olemme tuki, turva ja kumppani. Tarjoamme mahdollisuuden merkitykselliseen osallisuuteen. Kuljemme yhdessä toistemme rinnalla tukien erityisesti lapsia ja nuoria. Vaalimme luontoa ja iloitsemme siitä. Viestimme evankeliumin ilosanomaa rohkeasti ja luovasti. Olemme aikaamme seuraava ja samalla perinteitä kunnioittava seurakunta.

STRATEGIASTA JOHDETUT SUUNNITTELUKAUDEN 2026-2027 PAINOPISTEALUEET

1. Seurakuntalaisuus voimavarana (painopiste vuonna 2026)
2. Voimaa kumppanuudesta (painopiste vuonna 2027)

TALOUSARVIOVUODEN 2026 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Lammin seurakunnan talousarvioasiakirjassa vuodelle 2026 on edellisten vuosien tavoin pieni määräraha Tuuloksen alue seurakunnan alueella tapahtuvaa erityistä toimintaa varten. Kaikkien Tuuloksen alueella työskentelevien seurakunnan työntekijöiden henkilöstökulut ja suurin osa Tuuloksen alueella käytettävistä muista toimintakuluista maksetaan Lammin seurakunnan eri tehtäväalueiden talousarviomäärärahoista.

Keväällä 2010 laadittiin ja hyväksyttiin sekä viimeksi keväällä 2024 päivitettiin Lammin seurakunnan perustoimintokuvaukset, joihin niin toiminta- ja taloussuunnitelmassa kuin toimintakertomuksessakin tulee viitata. Kaikissa tehtäväalueiden antamissa toiminta- ja taloussuunnitelmissa vuodelle 2026 on ilmaistu toimittavan perustoimintokuvausten mukaisesti.

Suunnitteluvuoden avaintavoitteissa keskitytään seurakunnan strategiasta valitun painopisteen toteuttamiseen.

Vuodelle 2026 valittu painopiste on siten ollut lähtökohtina tehtäväalueiden suunnitteluvuoden avaintavoitteille ja toimintasuunnitelmille.

Painopisteeseen **Seurakuntalaisuus voimavarana** liittyy muun muassa seuraavia päämääriä:

- Tuemme monipuolista ja laaja-alaista seurakuntalaisuutta.
- Koulutamme ja tuemme seurakuntalaisia.

- Vapaaehtoistyö on seurakuntalaisuuden toteuttamista.
- Osallistuminen seurakuntaelämään on seurakuntalaisille lisäarvoa antavaa ja merkityksellistä.
- Huolehdimme seurakuntalaisten oikeuksista ja velvollisuuksista.
- Haluamme kannustaa ja kutsua mukaan seurakuntalaisuuteen.

Seurakunnan vapaaehtoistyöntekijät sekä yhteistyö tehtäväalueajat ylittäen toisten työntekijöiden ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa on merkityksellistä ja luo uusia mahdollisuuksia, kannustaa ja rohkaisee tarttumaan uudenlaisiin kokeiluihin ja tapoihin kohdata seurakuntalaisia.

Keväällä 2022 hyväksytty Lammin seurakunnan ympäristökasvatussuunnitelma sekä Hämeenlinnan seurakuntayhtymän vuonna 2023 saama Kirkon ympäristödiplomi ohjelmineen haastaa kaikkia seurakunnan toimijoita huomioimaan toiminnassa lisäksi myös ympäristönäkökulmat ja pyrkimään määrätietoisesti ekologisesti kestävään toimintaan. Hyvin hoidetut piha- ja hautausmaa-alueet sekä erilaiset luonto- ja retkeilypolut niin Lammilla kuin Tuuloksessakin tarjoavat hienoja ympäristöjä erilaisten luonnossa tapahtuvien tilaisuuksien järjestämiseen. Viimeksi mainituissa yhteistyö muiden paikallisten toimijoiden kanssa on hyödynnettävä mahdollisuus

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN MITTAAMINEN

1. Suunniteltujen tapahtumien toteutuminen
2. Osallistuneiden lukumäärä
3. Palautteen keruu seurakunnan toiminnasta
4. Toiminnan arviointi palautteen pohjalta

3.6.3 Hauhon seurakunta

HAUHON SEURAKUNNAN STRATEGIA 2030

Missio

Todistus armollisesta Jumalasta ja hyvän tekeminen

Tavoite

Elävä, itsellinen seurakunta, jonka ovet ovat auki kaikille

Arvot

Kristillinen usko, toivo, rakkaus, olemme läsnä ja välitämme ihmisistä

Painopisteet

Lapsi- ja nuorisotyö, viestintä, luonto

Pidämme kiinni hyvistä perinteistä, kuten kinkerit, kirkkokahvit, kesätori, joulukirkko, tuttuus ja turvallisuus. Jumalanpalveluksiin haetaan monimuotoisuutta, esim. eri ajankohtien, tyylien ja striimauksen muodossa.

Pidämme ovet avoinna. Annamme aikaa kohtaamisille. Laitamme palautelaatikon nettiin.

Pyrimme nuorten varhaiseen kohtaamiseen esim. kouluissa.

Panostamme viestintään. Etsimme uusia polkuja toimintaan.

Huolehdimme seurakunnan näkyvyydestä. Seurakuntalaisia pyydetään ilmiantamaan lahjansa.

Vahvistamme työntekijöiden moniosaamista ja rohkaisemme digitalisaatioon ja toiminnallisiin kokeiluihin.

Pidämme tilaisuuksia luonnossa, esim. Kotkonharjun Pyhiinvaellus.

Vaikka tavallinen riittää, panostamme laatuun. Annamme tilaa hiljentymiselle ja olemiselle.

Olemme ekologisista. Olemme mukana paikallisissa verkostoissa.

STRATEGIASTA JOHDETUT SUUNNITTELUKAUDEN 2026-2028 PAINOPISTEALUEET

Painopistealueina/keskeisinä tavoitteina suunnittelukaudella ovat:

1. Seurakuntavaalien toteuttaminen
2. Seurakunnan juhluvuoden suunnittelu
3. Jumalanpalveluksiin osallistuva seurakunta
4. Seurakuntaseminaarin hyvä toteutus
5. Uuden strategian toteuttaminen

TALOUSARVIOVUODEN 2026 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

1. Seurakuntavaalien hyvä toteutus ja ehdokkaiden saaminen.
2. Seurakunnan juhluvuoden suunnittelu: Juhlatoimikunnan työskentelyn jatkaminen
3. Jumalanpalveluksiin osallistuva seurakunta:
Viikoittaiset ja kirkkovuoden mukaiset päiväjumalanpalvelukset, joista vähintään kerran kuussa yksi on sanajumalanpalvelus.
Kutsu- ja erityisjumalanpalvelusten toteuttaminen, esimerkkeinä: Tuomasmessu, Iskelmäkirkko, luontomessu. Kirkollisten toimitusten jumalanpalvelusluonteen huomiointi
4. Seurakuntaseminaarin hyvä toteutus:
Työntekijöiden ja luottamushenkilöiden yhteinen suunnittelupäivä kerran vuodessa.
5. Uuden strategian toteuttaminen:
Seurakunnan toimintoja suunnitellessa otetaan huomioon uuden strategian ja ympäristöohjelman linjaukset ja tehdään sen mukaisia valintoja.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN MITTAAMINEN

1. Toteutunut ja onnistunut prosessi. Äänestysvilkkkaus
2. Toteutuma.
3. Osallistujien kokonaismäärä pysyy hyvällä tasolla.
Erityisjumalanpalvelusten määrä/osallistujat. Tavoitetut uudet ryhmät
4. Toteutuneiden toimien arviointi ja aikaansaannokset.
5. Toteutuneet strategian mukaiset linjaukset. Saatu palaute ja itsearviointi.

3.7 Seurakuntayhtymä

Seurakuntayhtymä hoitaa sille kirkkolaisissa ja perussäännössä määritellyt tehtävät: talous- ja henkilöstöhallinto, kiinteistö-, rakennus- ja hautaustoimi, kiinteistöjen perusirtaimiston ja muun irtaimiston hankinta ja hoito, tilojen käytön koordinointi, tietohallinto- ja lakiasianpalvelut, arkistotoimi, muut yleishallintoon, yhtymän omaisuuteen ja talouteen liittyvät palvelut, yhteisten tulojen jako seurakuntien kesken sekä yhteistyössä seurakuntien kanssa viestinnän ja koulutussuunnitelmien koordinointi.

Seurakuntayhtymässä ylintä päätösvaltaa käyttää 51-jäseninen yhteinen kirkkovaltuusto. Valtuustokauden 2023–2026 paikkajako on seuraava: Hämeenlinna-Vanaja 40, Lammi 7, Hauho 4. Yhteisessä kirkkoneuvostossa on 15 jäsentä. Jokaisella yhtymän seurakunnalla on yhteisessä kirkkoneuvostossa luottamushenkilöedustus.

Hautaustoimen tehtävänä on ylläpitää seurakuntayhtymän hautausmaita perinteitä kunnioittaen ja huolehtia hautausjärjestelyistä hautausmailla ja siunauskappeleissa. Hautaustoimi vastaa myös vainajien tuhkauksista krematoriolla, hautausmaiden yleisestä kunnossapidosta sekä hautainhoitorahaston kautta hankittujen haudanhoitopalveluiden tuottamisesta.

Kiinteistötoimen tärkein perustehtävä on ylläpitää ja kehittää seurakuntayhtymän omistamia kiinteistöjä sekä tuottaa tarvittavat palvelut yhtymän seurakunnille. Kiinteistöhallinto tuottaa seurakuntayhtymän kiinteistöjohtamis- ja isännöintipalvelut sekä vahtimestari-, siivous- ja ruokapalveluita seurakuntien eri tarpeisiin. Kiinteistötoimi vastaa seurakuntayhtymän rakennuksiin kohdistuvista investoinneista ja korjauksista sekä yhtymän maa- ja metsäalueista.

ARVOLUPAUKSEMME

”Kaikki, mitä te tahdotte ihmisten teille tekevän, tehkää myös te samoin heille.”

(Matt.7:12 1933/38)

YHTEISET TAVOITTEEMME

- 1 Täsmällisen, ajantasaisen, ydinasioihin keskittyvän tiedon tuottaminen
- 2 Osaava, pysyvä henkilöstö
- 3 Strategian käytäntöön vieminen

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN MITTAAMINEN

1 Puolivuotiskatsaus yhteiselle kirkkovaltuustolle

- katsauksen pääkohdat: toiminnan ydinasiat; toiminnallisten tavoitteiden seuranta ja poikkeamat

2 Työhyvinvointiin ja esihenkilökoulutukseen panostaminen jatkuu vuonna 2026

3 Strategian seurantajärjestelmä on luotu

HALLINTO

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	54 849	50 000	50 000	50 000	50 000
Toimintakulut	-1 291 981	-1 510 000	-1 597 814	-1 554 647	-1 569 785
Henkilöstökulut	-385 909	-421 195	-477 133	-467 283	-477 828
Muut toimintakulut	-906 072	-1 088 805	-1 120 681	-1 087 364	-1 091 957
TOIMINTAKATE	-1 237 131	-1 460 000	-1 547 814	-1 504 647	-1 519 785

HAUTAUSTOIMI

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	950 381	1 027 010	1 231 395	1 232 025	1 034 280
Toimintakulut	-1 725 298	-1 942 010	-2 031 395	-1 955 578	-1 916 784
Henkilöstökulut	-919 194	-1 025 374	-1 190 585	-1 217 963	-1 245 874
Muut toimintakulut	-806 103	-916 636	-840 810	-737 615	-670 910
TOIMINTAKATE	-774 917	-915 000	-800 000	-723 553	-882 504

KIINTEISTÖTOIMI

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	917 238	1 129 625	1 040 068	908 614	920 560
Toimintakulut	-4 300 697	-5 129 625	-4 950 498	-4 395 637	-4 479 821
Henkilöstökulut	-1 406 223	-1 431 846	-1 610 595	-1 647 618	-1 685 476
Muut toimintakulut	-2 894 474	-3 697 779	-3 339 903	-2 748 019	-2 794 345
TOIMINTAKATE	-3 383 459	-4 000 000	-3 910 430	-3 487 023	-3 559 261

3.7.1 Hallinto

PERUSTEHTÄVÄ

Yhtymän hallinto vastaa yhtymän yleishallinnosta, taloushallinnosta, henkilöstöhallinnosta, hallintoelimille esitettävien asioiden valmistelusta, päätösten täytäntöönpanosta, yhtymän omaisuuden hoitamisesta sekä talousarvioiden ja tilinpäätösten laatimisesta.

Hallinto sisältää seuraavat kustannuspaikat: kirkolliset vaalit, yhteinen kirkkoneuvosto, yhteinen kirkkovaltuusto, taloushallinto, henkilöstöhallinto, työpaikkaruokailu.

Taloushallinnon kustannuspaikka sisältää vuodesta 2023 alkaen seuraavat toiminnot: taloushallinto, yleishallinto, posti- ja puhelinkulut, kopiointi, IT-palvelut, tilintarkastus.

Henkilöstöhallinnon kustannuspaikka sisältää vuodesta 2023 alkaen seuraavat toiminnot: henkilöstöhallinto, työterveyshuolto, työhyvinvointi, yhteistyötoimikunta.

Hallinnon pääluokan kulurakenne muodostuu suurelta osin kiinteitä kustannuksia, jotka aiheutuvat jatkuvien prosessien hoitamisesta, kuten yhteisen kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston kokoukset, tilintarkastukset, palkanlaskenta, kirjanpito, tietojärjestelmät, työterveydenhuolto, työhyvinvointi. Hallinnon määrärahoista maksetaan mm. yhteiset Kirkkomuusikoiden jäsenmaksut, Kopiosto-maksut, posti- ja kopiointikulut, työvälitteet, rahoituskulut.

SUUNNITTELUKAUDEN 2026-2028 PAINOPISTEALUEET

- työhyvinvointi
- osaamisen johtaminen
- henkilöstön saatavuus ja pysyvyys
- yhtymän strategian toimeenpano
- asiakirjahallinnan kehittäminen
- yhtymän viestinnän kehittäminen
- investointien ja hankkeiden rahoittamisen turvaaminen

TALOUSARVIOVUODEN 2026 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

- 1 Vuoden 2026 seurakuntavaalien onnistunut toteuttaminen
- 2 Esihenkilökoulutusohjelman 2025–2026 loppuunsaattaminen
- 3 Vuoden 2025 työhyvinvointikyselyn toimenpiteiden toteuttaminen
- 4 Hallinto- ja perussäännön päivittäminen
- 5 Henkilöstrategian (YKV 15.5.2025 § 14) mukaisia tavoitetta toteutettu suunnitellusti
- 6 Uusien vakanssien täyttölupamenettelyn valmistelu käyttöön otettavaksi v. 2027 alusta lähtien.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN MITTAAMINEN

- 1 Seurakuntavaalit 2026 toimitettu suunnitellusti
- 2 Esihenkilöiden koulutusohjelma toteutettu suunnitellusti loppuun
- 3 Työhyvinvointikyselyn toimenpiteet laadittu ja toteutettu
- 4 Päivitetyt säännöt vahvistettu ja otettu käyttöön
- 5 Henkilöstöstrategian toimenpiteet edenneet suunnitellusti
- 6 Täyttölupamenettely valmis ja hyväksytty

Erityispanostus työhyvinvointiin jatkuu vuonna 2026. Työntekijöille tarjottu liikunta- ja kulttuurietu (150 euroa henkilöä kohden) otettiin käyttöön vuonna 2024, ja vuonna 2025 etu laajennettiin hyvinvointipalveluihin (250 euroa henkilöä kohden). Etu pidetään edelleen voimassa vuonna 2026. Etuuden jatkumiseen on varattu talousarviossa noin 45 000 euroa (26 500 euroa vuonna 2024, 45 000 euroa vuonna 2025). Esihenkilövalmennusohjelma jatkuu suunnitelman mukaisesti vuonna 2026.

Vuoden 2026 aikana järjestetään seurakuntavaalit. Hallinnon talousarviossa on varauduttu vaalien järjestämisestä aiheutuviin kuluihin, kuten vaalimateriaalien tuotantoon, kuulutuksiin ja äänestyksen käytännön järjestelyihin. Vuoden 2026 vaalit ovat merkittävä hallinnollinen projekti, jonka onnistunut läpivienti varmistaa uuden yhteisen kirkkovaltuuston työskentelyn käynnistymisen vuoden 2027 alussa. Lisäksi vuonna 2025 käyttöön otettu sähköinen arkistojärjestelmä tehostaa hallinnon prosesseja ja vähentää paperiasiakirjojen tarvetta. Yhtymän strategian toimeenpanoa jatketaan määrätietoisesti.

3.7.2 Ympäristötyö

PERUSTEHTÄVÄ

Hämeenlinnan seurakuntayhtymän ympäristötyön perustehtävänä on **viljellä ja varjella** luomakuntaa hilliten ilmastonmuutosta ja tuoden toivoa. Ympäristöasiat nivoutuvat osaksi seurakuntien kaikkea toimintaa, ja ympäristötyössä kuunnellaan sekä osallistetaan seurakuntalaisia yhdessä huolehtimaan luomakunnasta. Kirkkohallituksen virastokollegion myöntämä Kirkon ympäristödiplomi on voimassa 21.12.2023-20.12.2028, ja seurakuntayhtymällä on yhteisen kirkkoneuvoston hyväksymä ympäristöohjelma vuosille 2023–2027.

SUUNNITTELUKAUDEN 2026-2028 PAINOPISTEALUEET

- jokaisella työalalla omat ympäristötavoitteet, jotka näkyvät toimintasuunnitelmissa ja -kertomuksissa
- jokainen työala sitoutunut jätteiden määrän vähentämiseen
- väliauditointi vuoden 2026 aikana
- ympäristöohjelman päivittäminen vuoden 2027 aikana, kun kiinteistöjen hiilidioksidipäästöjä on vähennetty

TALOUSARVIOVUODEN 2026 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

1 Koko yhtymän jätteiden määrän vähentäminen 10 % ja kierrätysasteen parantaminen

2 Ympäristödiplomin katselmustaulukon mukaisten ympäristöpisteiden lisääminen yhteensä 25:llä. Diplomiauditoinnin pistemäärä vuonna 2023 oli 218/507. Väliauditointi tehdään vuoden 2026 aikana.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN MITTAAMINEN

1 kokonaisjättemäärä vähentynyt 10 %, sekajättemäärä vähentynyt 10 % (verrattuna vuoteen 2025)

2 Väliauditointi suoritettu ja ympäristöpisteet lisääntyneet 25:llä vuoden 2026 aikana.

3.7.3 Hautaustoimi

Kausityöntekijä hoitamassa kukkia sankarihaudalla Lammilla

PERUSTEHTÄVÄ

Hämeenlinnan seurakuntayhtymällä on krematorio (Vuorentaka) sekä yhdeksän hautausmaata: Ahvenisto, Vuorentaka, Vanaja, Lammi, Hauho, Kalvola, Renko (2 kpl) ja Tuulos. Lisäksi Hauhon kirkkopihassa on sankarihautausmaa ja Tuuloksen kirkkopihassa vanhat haudat. Hautojen avaus- ja peittotyöt tehdään seurakuntayhtymän omana työnä. Asiointi hautausasioissa tapahtuu palvelutoimistoissa ja siunaukset kappeleissa tai kirkoissa. Yleistavoitteena on luoda hyvät puitteet ja edellytykset vainajan arvokkaalle siunaamiselle perinteitä kunnioittaen. Palveluiden laadullisen tason on oltava korkea ja työskentelyn asiakaspainotteinen. Työturvallisuus ja kustannustietoisuus on varmistettava kaikissa tehtävissä.

SUUNNITTELUKAUDEN 2026-2028 PAINOPISTEALUEET

- Sitoutuminen kirkon ilmastotyöhön ja sen tavoitteisiin
- Hautaustoimessa palveluiden korkea laadullinen taso, jossa huomioidaan asiakaspainotteisuus, työturvallisuus ja kustannukset
- Kehitetään hautausmaita viihtyisinä ja harmonisina viherympäristöinä

TALOUSARVIOVUODEN 2026 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

1 Sähköisten palvelujen mahdollistaminen hautaustoimessa mm. hautahaku-palvelu käytössä

2 Hautausmaaopasteet: yleiskarttatiedot kaikkien hautausmaiden porteilla

3 Ympäristötavoite: hautausmaiden luonnonmukaisten ja ympäristöystävällisten alueiden kartoittaminen ja luonnonmukaisten alueiden lisääminen 30 % nykyiseen tasoon (nykyisin 2500 m² niittyä)

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN MITTAAMINEN

1 Julkinen Hautakartta.fi otettu käyttöön kaikilla hautausmailla

2 Hautausmaaopasteet kaikkien hautausmaiden porteilla vuoden 2026 aikana

3 Ympäristötavoite: Vanajan hautausmaan luonnonmukaisen urna-alueen suunnittelu aloitettu. Ympäristöystävällisten alueiden lisääminen 30 % vuoteen 2025 verrattuna

3.7.4 Kiinteistötoimi

Syöksynsuun leirikeskuksen uudisrakennus valmistuu pihatöineen vuoden 2026 aikana

PERUSTEHTÄVÄ

Kiinteistötoimen tärkein perustehtävä on ylläpitää ja kehittää seurakuntayhtymän omistamia kiinteistöjä ja tuottaa palveluja yhtymän seurakunnille. Kiinteistöhallinto tuottaa seurakuntayhtymän kiinteistöjohtamis- ja isännöintipalvelut, vahtimestari-, siivous- ja ruokapalveluita seurakuntien eri tarpeisiin. Kiinteistötoimi vastaa seurakuntayhtymän rakennuksiin kohdistuvista investoinneista ja muista korjauksista sekä yhtymän maa- ja metsäalueista.

SUUNNITTELUKAUDEN 2026-2028 PAINOPISTEALUEET

- Kiinteistöstrategian toteuttaminen
- Uudis- ja korjausrakentamisen investointien ja hankkeiden läpivieminen
- Luovutaan kiinteistöistä ja osakehuoneistoista, jotka ovat kiinteistöstrategiassa linjattu luovutettavaksi
- Rakennusten energia- ja ympäristötehokkuuden parantaminen

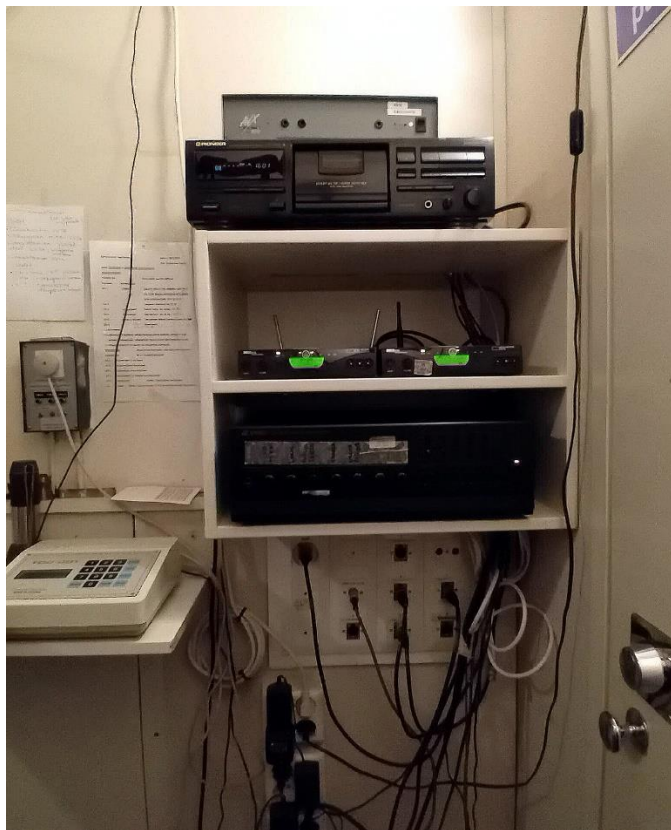
TALOUSARVIOVUODEN 2026 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

- 1 Uuden Keskuseurakuntatalon suunnittelu ja kilpailutus ja vanhan Keskuseurakuntatalon purku
- 2 Loimalahden alueen kiinteistökehityssuunnitelma
- 3 Hätilän seurakuntatalon jatkotoimenpiteiden suunnittelu
- 4 Metsäsuunnitelman päivittäminen
- 5 Öljylämmityksistä luopuminen
- 6 Yhteistyö Lopen seurakunnan kanssa
- 7 Kantakaupungin pelastussuunnitelmien läpikäynti

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN MITTAAMINEN

- 1 Uuden Keskuseurakuntatalon suunnittelu valmis ja kilpailutus tehty, vanha Keskuseurakuntatalo purettu
- 2 Loimalahden alueen kiinteistökehityssuunnitelma tehty
- 3 Jatkotoimenpiteet Hätilästä toteutettu
- 4 Päätävä toimielin hyväksynyt metsäsuunnitelman keväällä 2026
- 5 Lammin ja Rengon kappeleiden sekä Rengon seurakuntatalon lämmitysjärjestelmien muuttaminen öljylämmityksestä ympäristöystävällisempiin lämmitysjärjestelmiin
- 6 Kesijärven leirikeskuksen toiminnan sekä muiden ruokapalveluiden käynnistäminen

7 Vahtimestarit käyvät pelastussuunnitelmat läpi ja tekevät turvallisuuskävelyt, pelastussuunnitelmat päivitetty

Hauhon kirkon nykyinen äänentoistojärjestelmä, uusitaan vuonna 2026

Lammin kappelin lämmitysjärjestelmä

Kiinteistötoimen toiminnallisena tavoitteena
öjlämmityksistä luopuminen vuonna 2026

4 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma osoittaa, miten tulorahoitus riittää toiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisten omaisuuserien hankintamenojen jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin.

4.1 Tuloslaskelmaosan rakenne ja sitovuus

Talousarvion tuloslaskelmasta tehdään kaksi eri versiota: virallinen ulkoinen tuloslaskelma ja laskelma, joka sisältää ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot sekä laskennalliset erät.

Toimintakate

Tuloslaskelmaosassa toimintakate sitoo yhteistä kirkkoneuvostoa. Talousarvion toimintakate on 13 157 399 euroa.

Vuosikate

Vuosikate on keskeinen luku talousarviossa. Kate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi poistoihin, investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot ja toisaalta riittää myös korvausinvestointivaateen kattamiseen.

Vuoden 2026 talousarvion vuosikate on 674 336 euroa, poistot 841 531 euroa ja poistoeron vähennys 172 210 euroa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on -167 195 ja ylijäämä poistoerokirjauksen jälkeen 5 015 euroa.

TULOSLASKELMA, ulkoinen

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	2 228 114	2 351 936	2 438 928	2 300 009	2 109 666
Korvaukset	137 224	86 645	127 436	126 843	127 735
Myyntituotot	40 318	60 300	43 460	43 605	43 851
Maksutuotot	1 090 868	1 183 860	1 398 337	1 399 640	1 203 072
Vuokratuotot	309 372	285 975	289 800	294 634	299 543
Metsätalouden tuotot	125 635	200 000	153 150	150 000	150 000
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	198 881	25 856	17 595	17 145	15 145
Tuet ja avustukset	71 422	80 500	50 500	50 500	50 500
Muut toimintatuotot	254 394	428 800	358 650	217 642	219 820
Toimintakulut	-14 073 585	-15 506 617	-15 596 327	-15 020 748	-15 170 274
Henkilöstökulut	-7 726 108	-8 246 766	-8 772 365	-8 916 798	-9 086 222
Palkat ja palkkiot	-6 373 271	-6 668 313	-7 107 623	-7 221 061	-7 259 143
Henkilösivukulut	-1 441 626	-1 578 453	-1 664 741	-1 695 737	-1 827 079
Henkilöstökulujen oikaisuerät	88 789			0	0
Palvelujen ostot	-3 489 741	-4 032 972	-3 914 454	-3 273 863	-3 250 503
Vuokratulut	-532 295	-653 755	-598 320	-604 967	-612 712
Aineet ja tarvikkeet	-1 578 277	-1 930 460	-1 654 464	-1 591 445	-1 584 205
Ostot tilikauden aikana	-1 578 277	-1 930 460	-1 654 464	-1 591 445	-1 584 205
Annetut avustukset	-478 494	-445 920	-440 625	-441 009	-441 466
Muut toimintakulut	-268 670	-196 744	-216 099	-192 667	-195 167
TOIMINTAKATE	-11 845 471	-13 154 681	-13 157 399	-12 720 739	-13 060 608
Kirkollisverotulot	13 053 155	13 790 000	13 810 640	14 107 000	14 354 000
Valtionrahoitus	1 391 503	1 204 610	1 078 340	1 078 000	1 078 000
Verotuskulut	-194 204	-185 336	-179 291	-183 000	-186 000
Kirkon rahastomaksut	-1 146 960	-1 253 620	-1 296 852	-1 369 300	-1 381 100
Rahoitustuotot- ja kulut	636 851	200 000	418 898	200 000	200 000
Korkotuotot	268 162			0	0
Muut rahoitustuotot	297 012	200 000	418 898	200 000	200 000
Arvonalentumiset sijoituksista	-206 664			0	0
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	288 570			0	0
Korkokulut	-1 525			0	0
Muut rahoituskulut	-8 704			0	0
VUOSIKATE	1 894 874	600 973	674 336	1 111 961	1 004 292
Poistot ja arvonalentumiset	-419 833	-632 980	-841 531	-993 333	-1 020 213
Suunnitelman mukaiset poistot	-419 833	-632 980	-841 531	-993 333	-1 020 213
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0			0	0
Tuotot	489 506			0	0
Kulut	-386 324			0	0
Siirrot rahastosta/rahastoon	-103 182			0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 475 042	-32 007	-167 195	118 628	-15 921
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	12 277	32 277	172 210	288 877	288 877
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 450 000		0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	37 318	270	5 015	407 505	272 956

TULOSLASKELMA, ulkoinen ja sisäinen

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	2 459 244	2 672 056	2 817 683	2 577 426	2 391 895
Korvaukset	137 224	86 645	127 436	126 843	127 735
Myyntituotot	40 318	60 300	43 460	43 605	43 851
Maksutuotot	1 090 868	1 183 860	1 398 337	1 399 640	1 203 072
Vuokratuotot	309 372	285 975	289 800	294 634	299 543
Metsätalouden tuotot	125 635	200 000	153 150	150 000	150 000
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	198 881	25 856	17 595	17 145	15 145
Tuet ja avustukset	71 422	80 500	50 500	50 500	50 500
Muut toimintatuotot	254 394	428 800	358 650	217 642	219 820
Sisäiset tuotot	231 130	320 120	378 755	277 417	282 229
Toimintakulut	-14 304 715	-15 826 737	-15 975 082	-15 400 017	-15 553 459
Henkilöstökulut	-7 726 108	-8 246 766	-8 772 365	-8 916 798	-9 086 222
Palkat ja palkkiot	-6 373 271	-6 668 313	-7 107 623	-7 221 061	-7 259 143
Henkilösivukulut	-1 441 626	-1 578 453	-1 664 741	-1 695 737	-1 827 079
Henkilöstökulujen oikaisuerät	88 789			0	0
Palvelujen ostot	-3 489 741	-4 032 972	-3 914 454	-3 273 863	-3 250 503
Palvelun ostot - sisäiset	-231 130	-320 120	-378 755	-379 268	-383 185
Vuokratulut	-532 295	-653 755	-598 320	-604 967	-612 712
Aineet ja tarvikkeet	-1 578 277	-1 930 460	-1 654 464	-1 591 445	-1 584 205
Ostot tilikauden aikana	-1 578 277	-1 930 460	-1 654 464	-1 591 445	-1 584 205
Annetut avustukset	-478 494	-445 920	-440 625	-441 009	-441 466
Muut toimintakulut	-268 670	-196 744	-216 099	-192 667	-195 167
TOIMINTAKATE	-11 845 471	-13 154 681	-13 157 399	-12 822 591	-13 161 564
Kirkollisverotulot	13 053 155	13 790 000	13 810 640	14 107 000	14 354 000
Valtionrahoitus	1 391 503	1 204 610	1 078 340	1 078 000	1 078 000
Verotuskulut	-194 204	-185 336	-179 291	-183 000	-186 000
Kirkon rahastomaksut	-1 146 960	-1 253 620	-1 296 852	-1 369 300	-1 381 100
Rahoitustuotot- ja kulut	636 851	200 000	418 898	200 000	200 000
Korkotuotot	268 162			0	0
Muut rahoitustuotot	297 012	200 000	418 898	200 000	200 000
Sisäiset korkotuotot	125 826			0	0
Arvonalentumiset sijoituksista	-206 664			0	0
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	288 570			0	0
Korkokulut	-1 525			0	0
Muut rahoituskulut	-8 704			0	0
Sisäiset korkokulut	-125 826			0	0
VUOSIKATE	1 894 874	600 973	674 336	1 010 109	903 336
Poistot ja arvonalentumiset	-419 833	-632 980	-841 531	-993 333	-1 020 213
Suunnitelman mukaiset poistot	-419 833	-632 980	-841 531	-993 333	-1 020 213
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0			0	0
Tuotot	489 506			0	0
Kulut	-386 324			0	0
Siirrot rahastosta/rahastoon	-103 182			0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 475 042	-32 007	-167 195	16 776	-116 877
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	12 277	32 277	172 210	288 877	288 877
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 450 000		0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	37 318	270	5 015	305 653	172 000

5 INVESTOINTIOSA

Investointiosaan kirjataan määrärahat taseen pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä sijoitusten hankintamenoihin. Seurakuntayhtymän investointiraja on 10 000 euroa.

5.1 Investointiosan rakenne ja sitovuus

Investointiosassa yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot investointihankkeille. Investointiosa sitoo yhteistä kirkkoneuvostoa siten, että investointeihin varattua kokonaismäärärahaa ei voi ylittää.

Talousarviossa 2026 on hankkeet kirjattu suoraan käyttötalousosaan ja esitetään tässä informatiivisena tietona. Käytäntö on ollut voimassa vuoden 2024 talousarviosta alkaen. Vuoteen 2023 asti hankkeita ei budjetoitu talousarviossa käyttötalousosaan, vaan ne siirrettiin käyttötalousosaan yhteisen kirkkovaltuuston hyväksynnän kautta talousarviomuutoksina vuoden aikana.

INVESTOINNIT JA HANKKEET 2026-2028

INVESTOINNIT	KUSTANNUS- ARVIO	2026	2027	2028
KIINTEISTÖTOIMI	27 182 000	7 235 000	9 490 000	5 407 000
HAUTAUSTOIMI	1 760 000	485 000	685 000	640 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	28 942 000	7 720 000	10 175 000	6 047 000
HANKKEET	KUSTANNUS- ARVIO	2026	2027	2028
KIINTEISTÖTOIMI	915 000	665 000	125 000	125 000
HAUTAUSTOIMI	403 000	203 000	85 000	60 000
HAUTAINHOITORAHASTO	8 000		8 000	
SEURAKUNTANEUVOSTOJEN ESITYKSET	127 500	36 500	3 000	3 000
HANKKEET YHTEENSÄ	1 453 500	904 500	221 000	188 000

SEURAKUNTANEUVOSTOJEN ESITYKSET	KUSTANNUS- ARVIO	2026	2027	2028
Hauho				
Hissin tai luiska Pappilaan esteettömän kulun saamiseksi	11 000	11 000		
Siunauskappelin ja pappilan ikkunapuitteiden huoltomaalaukset	15 000	15 000		
Kirkonkylän ulkoalueiden hoidon tason parantaminen	16 500	10 500	3 000	3 000
Hämeenlinna-Vanaja				
Lintukodon toimitilan ympäristön perusparannus	85 000			
Lammi				
Ei esityksiä				
	127 500	36 500	3 000	3 000

5.2 Investointisuunnitelmat 2026–2028

KIINTEISTÖTOIMEN INVESTOINNIT	KUSTANNUS- ARVIO	Arvio Tot. 31.12.2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Keskuseurakuntatalo	13 857 000	1 000 000	3 600 000	5 600 000	3 657 000
Keskuseurakuntatalo asunnot	5 750 000		2 000 000	2 000 000	1 750 000
Syöksynsuun leirikeskusten rakentaminen	4 100 000	3 850 000	250 000		
Vuorentaan kappelin peruskorjaus	1 470 000	100 000	500 000	870 000	
Hämeenlinnan kirkko AV-muutostyöt	100 000	-		100 000	
Hämeenlinnan kirkon muutostyöt Vaihe 1: Invaluiska, Inva-WC, kahvio	250 000	20 000	230 000		
Hämeenlinnan kirkon muutostyöt Vaihe 2: esteetön kuoriossa, alttarimuutos	220 000	20 000		200 000	
Hämeenlinnan kirkon muutostyöt vaihe 3: kokoustilat	390 000	20 000		370 000	
Hämeenlinnan kirkon lattian peruskunnostus	50 000	-		50 000	
Hämeenlinnan kirkon talotekninen kunnostus	330 000	-	30 000	300 000	
Kirkkojen äänentoistot uusiminen (Hauho)	150 000	10 000	140 000		
Rengon seurakuntatalon lämmitysmuodon vaihdos	0	-			
Lammin kappeli lämmitysjärjestelmän muutos	70 000	5 000	65 000		
Rengon kappeli lämmitysjärjestelmän muutos	55 000	5 000	50 000		
Hauhon kappelin lämmitysjärjestelmän muutos	65 000	5 000	60 000		
Kalvolan seurakuntatalo lämmitysjärjestelmän muutos	185 000	5 000	180 000		
Vanajan seurakuntakodin katon korjaus	140 000	10 000	130 000		
	27 182 000	5 050 000	7 235 000	9 490 000	5 407 000

HAUTAUSTOIMEN INVESTOINNIT	KUSTANNUS- ARVIO	Arvio Tot. 31.12.2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Vuorentaan hautausmaan laajennus	405 000	5 000		400 000	
Kaivurin uusiminen (JCB) VT	120 000	-	120 000		
Kaivurin uusiminen (JCB) Lammi	120 000	-	120 000		
Vanhan Massey Fergusonin uusiminen (VT)	150 000	-		150 000	
Vanajan parkkipaikan laajennus	250 000	-			250 000
Vuorentaan hautausmaan valaistuksen uusiminen	250 000	-			250 000
Päältä ajettavan ruohonleikkurin uusiminen(Kalvola)	20 000	-	20 000		
Päältä ajettavan ruohonleikkurin uusiminen (Renko)	20 000	-	20 000		
Päältä ajettavan ruohonleikkurin uusiminen (Ahvenisto)	30 000	-		30 000	
Sadetusjärjestelmä Vanaja	70 000	-			70 000
Tuuloksen hautausmaan konesuoja	100 000	-	100 000		
Sadetusjärjestelmä Vuorentaka	70 000	-			70 000
Pienkuormaajan (Avant) uusiminen Ahvenisto		-	55 000		
Pienkuormaajan (Avant) uusiminen Vuorentaka	55 000	-		55 000	
Vuorentaka aidan uusiminen	50 000	-		50 000	
Vanajan luonnonmukaisen uurna-alueen suunnittelu	20 000	-	20 000		
Tuuloksen hautausmaa urnalehdon suunnittelu ja rakentaminen	30 000	-	30 000		
	1 760 000	5 000	485 000	685 000	640 000

5.3 Hankkeet 2026–2028

KIINTEISTÖTOIMEN HANKKEET	KUSTANNUS- ARVIO	Arvio Tot. 31.12.2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Keskuseurakuntatalo purku	500 000		500 000		
Kuntotutkimukset	25 000		25 000		
Ennakoimattomat korjaushankkeet	225 000		75 000	75 000	75 000
Strategian mukaiset kiinteistömyynnit: valmistelu, kaavoitus, myynti	45 000		15 000	15 000	15 000
Laitteistohankinnat	60 000		20 000	20 000	20 000
Kalustehankinnat yhtymä	45 000		15 000	15 000	15 000
Tuuloksen kellotapulin katon uusintatervaus	15 000		15 000		
	915 000	-	665 000	125 000	125 000

HAUTAUSTOIMEN HANKKEET	KUSTANNUS- ARVIO	Arvio Tot. 31.12.2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Opasteet/ilmoitustaulut	50 000	20 000	30 000		
Akkukäyttöisten pienkoneiden hankinta	40 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Pienkoneiden hankinta, työkalut ja muut hankinnat	80 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Tyhjä syli-muistomerkki Hauho	8 000	-	8 000		
Muualle haudattujen muistomerkin perusparannus Ahvenisto, Vuorentaka	30 000	-	30 000		
Vuorentaan kasteluun porakaivo	15 000	-	15 000		
Hautahaku.fi/hautakartta.fi	10 000	5 000	5 000		
Lammin muistolehdon perusparantaminen	20 000	-	20 000		
Lammin huoltoalueen maa-aineskaukalot	20 000	-		20 000	
Vanajan huoltoalueen maa-aineskaukalot	20 000	-	20 000		
Puiden hoitotoimenpiteet	75 000	-	25 000	25 000	25 000
Vieraslajien torjunta	35 000	-	20 000	10 000	5 000
	403 000	55 000	203 000	85 000	60 000

HAUTAINHOITORAHASTON HANKKEET	KUSTANNUS- ARVIO	Arvio Tot. 31.12.2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Verkkokauppa/Hautainhoitorahastoon	8 000			8 000	
	8 000			8 000	

6 RAHOITUSOSA

Talousarvion rahoitusosassa osoitetaan, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakuntayhtymän rahavaroihin ja erityisesti maksuvalmiuteen.

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta näyttää, missä määrin vuosikate ja muu tulorahoitus riittävät investointimenojen kattamiseen.

1 000 €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tulorahoitus	1680	221	423	832	723
Vuosikate	1895	601	674	1010	903
Tulorahoituksen korjauserät	-215	-380	-251	-178	-180
Investoinnit	-1289	-10797	-7331	-10175	-6047
Investointimenot	-1518	-11186	-7720	-10175	-6047
Pysyvien vastaavien myyntitulot	228	389	389		
Toiminnan ja investointien rahavirta	391	-10576	-6908	-9343	-5324
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			7000	9400	5350
Muut maksuvalmiuden muutokset	-440				
Rahoitustoiminnan rahavirta	-440		7000	9400	5350
Rahavarojen muutos	-49	-10576	92	57	26

Rahoituslaskelma on arvio, joka kuvaa tämänhetkistä tilannetta. Se on laadittu 22.10.2025 käytettävissä olevien tietojen perusteella. Laskelma ei ole kannanotto lainan ottamisen puolesta.

7 LIITTEET

7.1 Hautainhoitorahasto

Hautainhoitorahasto

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	484 626	167 500	128 800	97 800	48 920
Maksutuotot	431 326	160 000	121 300	90 300	41 420
Vuokratuotot	14 760	7 500	7 500	7 500	7 500
Muut toimintatuotot	38 541				
Toimintakulut	-386 048	-152 877	-218 599	-185 179	-145 332
Henkilöstökulut	-313 917	-126 217	-188 979	-158 189	-122 642
Palkat ja palkkiot	-253 688	-102 068	-152 723	-127 840	-99 145
Henkilösivukulut	-61 265	-24 149	-36 256	-30 349	-23 497
Henkilöstökulujen oikaisuerät	1 037				
Palvelujen ostot	-17 657	-2 300	-5 500	-5 300	-2 800
Vuokrakulut	-9 520	-9 000	-8 600	-8 600	-8 600
Aineet ja tarvikkeet	-44 953	-15 360	-15 520	-13 090	-11 290
Ostot tilikauden aikana	-44 953	-15 360	-15 520	-13 090	-11 290
TOIMINTAKATE	98 578	14 623	-89 799	-87 379	-96 412

Hautainhoitorahasto 2.0

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot		276 000	291 000	326 390	361 600
Maksutuotot		276 000	291 000	326 390	361 600
Toimintakulut	-276	-276 000	-291 000	-326 390	-361 600
Henkilöstökulut	0	-219 900	-195 455	-229 002	-264 962
Palkat ja palkkiot	0	-177 823	-157 956	-185 066	-214 128
Henkilösivukulut	0	-42 077	-37 499	-43 936	-50 834
Palvelujen ostot	-276	-13 850	-33 300	-34 920	-32 908
Aineet ja tarvikkeet		-42 250	-62 245	-62 468	-63 730
Ostot tilikauden aikana		-42 250	-62 245	-62 468	-63 730
TOIMINTAKATE	-276	0	0	0	0

PERUSTEHTÄVÄ

Hautaustoimilain 6 §:n mukaan seurakuntayhtymä voi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Hautausmaa-alueet hoidetaan talousarviovaroin. Hautaoikeuden haltija vastaa siitä, että hautaa hoidetaan hautausmaan arvon mukaisesti. (Kirkkolaki 3. luku 33.1 §) Haudanhoitosopimusten kulut ja tuotot on käytävä seurakuntayhtymän kirjanpidosta ilmi erikseen (Kirkkohallituksen yleiskirje 15/2024).

Hautaoikeuden haltija vastaa ensisijaisesti haudan hoidosta. Seurakuntayhtymä voi sopia hautaoikeuden haltijan kanssa, että seurakuntayhtymä hoitaa hautaa määräjän maksua vastaan (Kirkkohallituksen yleiskirje 18/2023). Seurakuntataloudet saavat valtionrahoitusta hautaus-toimen hoitamista varten, mutta tätä rahoitusta ei saa käyttää yksittäisten hautojen hoitamiseen. Myöskään kirkollisverovarvoja ei saa käyttää yksittäisten hautojen hoitoon.

Seurakuntayhtymällä on ollut 1.1.2025 alkaen kaksi erillistä hautainhoitorahastoa. Hautainhoitorahasto 2.0 sisältää 1.1.2025 alkaen tulevat hoidot. Hautainhoitorahasto sisältää ennen vuotta 2025 alkaneet hoidot. Hautainhoitomaksujen kirjanpito pidetään sijoittamalla hoitomaksut haudanhoitorahastoon, jonka varoilla kyseiset haudat hoidetaan. Hautainhoitorahasto on tarkoitettu vain hautojen hoitoon. Hautojen hoidosta perittävät maksut ovat pinnanhoitomaksuja sekä kukkien hankinnasta, istutuksesta ja hoidosta koostuvia maksuja. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset.

Hautainhoitorahastojen tarkoituksena on turvata rahastojen hoidossa olevien hautojen kunnossapito ja hoito sekä lisätä hautausmaiden yleistä esteettistä arvoa. Yhteinen kirkkoneuvosto johtaa seurakuntayhtymän hallinnon sekä talouden ja omaisuuden hoidon lisäksi myös hautainhoitorahaston hallintoa sekä talouden ja omaisuuden hoitoa (yhtymän hallintosääntö 7 §). Hautaus-toimi hoitaa hautainhoitorahastojen hoitoon annetut haudat sopimusten mukaisesti.

SUUNNITTELUKAUDEN 2026-2028 PAINOPISTEALUEET

- Hyvän hoitotason ylläpito taloudellisesti
- Sitoutuminen kirkon ilmastotyöhön ja sen tavoitteisiin
- Hautainhoitorahastoissa palveluiden korkea laadullinen taso, jossa huomioidaan asiakaspainotisuus, työturvallisuus ja kustannukset

TALOUSARVIOVUODEN 2026 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

1 Ympäristötavoite: perennahoidoista tiedottaminen, perennahoitojen lisääminen – perennahoitojen osuus 12 % määräaikaista hoidettavista haudoista

2 Kartoittaa kausityöntekijöiden tehtävien ajallinen ja sisällöllinen jakautuminen hautausmaatyön ja hautainhoitorahaston välillä

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN MITTAAMINEN

1 Toteumavertailu määräaikaista perennahoidoista verrattuna vuoteen 2025. Vuoden 2025 perennahoitojen osuus 8 %, määräaikaista hoidoista, vuonna 2024 osuus oli 5 %.

2 Kausityöntekijöiden työajanseuranta toteutettu

7.2 Talousarvion täytäntöönpano-ohje

TALOUSARVION SITOVUUSTASO

Talousarvion sitovuustaso on yhteiseen kirkkovaltuustoon nähden seurakunnallisessa toiminnassa Hauhon, Hämeenlinna-Vanajan ja Lammin seurakunnissa kunkin seurakunnan toimintakate. Pääluokkien 1 Hallinto 4 Hautatoimi ja 5 Kiinteistötoimi sitovuustaso on kunkin pääluokan toimintakate. Kustannusten sisäisistä eristä sitovia ovat sisäiset ruokapalvelutuotot ja -kulut. **Seurakuntien työalat vastaavat seurakuntaneuvostolle määrärahojen käytöstä seurakuntaneuvoston määräämän sitovuustason mukaisesti.**

Investoinneissa sitovuustaso on kokonaisinvestointimääräraha.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

TAVOITTEILLE MYÖNNETTYJEN MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÄMINEN

1.Talousarvion yhteydessä hyväksytään toiminnalliset tavoitteet, seurantamittarit sekä myönnetään määräraha tavoitteiden toteuttamiseksi. Mikäli toiminta muuttuu, on määräraha sopeutettava muuttuneen toiminnan mukaiseksi.

2.Talousarvioon otettua määrärahaa ei saa ylittää, eikä tuloarviota alittaa. Määrärahaa saa käyttää ainoastaan talousarviossa osoitettuun tarkoitukseen.

3.Kaiken seurakuntien taloudenhoitoon liittyvän rahaliikenteen tulee kulkea kirjanpidon kautta. Kirjanpidossa noudatetaan bruttoperiaatetta: tulot ja menot on pidettävä erillään ja kirjattava bruttomääräisinä.

4.Varojen käytössä on noudatettava taloudellisuutta ja säästäväisyyttä. Määrärahoja käyttävät henkilöt ovat velvollisia tuntemaan talousarvion ja sen käyttöön liittyvät määräykset.

5.Jos talousarviossa on myönnetty pienempi määräraha kuin mitä asianomainen on anonut tai ehdottanut, määrärahan käyttäjä on velvollinen suunnittelemaan toiminnan siten, että se voi tapahtua myönnetyn määrärahan puitteissa. Jos määräraha ei sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta riitä, on yhteiseltä kirkkovaltuustolta anottava oikeutta määrärahan ylittämiseen tai, jos esiintyy kokonaan uusi meno, jota ei voi siirtää seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä käsiteltäväksi, anottava määräraha sitä varten.

6. Hankinnat on suoritettava huolellisesti, taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti hankintaohjetta noudattaen.

LASKUJEN HYVÄKSYMINEN

Ostoja ja hankintoja suorittaessa ostolaskut on osoitettava Kirkon palvelukeskukseen, Hämeenlinnan seurakuntayhtymälle voimassa olevaan laskutusosoitteeseen. Lisäksi tilaajatiedoissa on mainittava tilaajan, työalan tai seurakunnan nimi.

Lähes kaikki laskut kiertävät sähköisesti. Ostolaskut kiertävät tarkastajan ja hyväksyjän kautta, lisäksi ostolaskujen maksuunpanija hyväksyy ostolaskut maksuun. Tarkastajan tulee tarkastaa laskun otsikkotiedot, mahdollinen tarve YEL-todistuksesta sekä tiliöidä lasku ja lähettää hyväksyjälle. Maksuunpanijana toimii kaikissa ostolaskuissa kirkon palvelukeskus, yksittäismaksuissa talous- ja hallintojohtaja.

Ostolaskujen tarkastuksessa on erityinen huomio kiinnitettävä siihen, että käyttötarkoitus on selvästi todettavissa ja laskussa on viitetietona ostajan tiedot. Ellei lasku tai siihen liittyvä lähetyslista sisällä riittävää selvitystä, on hankinnan suorittaja tai laskun hyväksyjä velvollinen laatimaan sellaisen selvityksen, että ulkopuolinenkin voi vaikeuksitta käyttötarkoituksen todeta (esim. tarjoiluun osallistuneet, tilausajomatkan tarkoitus jne). **Ravitsemuspalveluihin liittyvissä laskuissa tulee olla liitteenä tilaisuuden luonne ja osallistujat.**

Laskun hyväksyjä (työalan johtava viranhaltija) vastaa tiliöinnin oikeellisuudesta. Hyväksyjän tulee varmistua, että käytettävissä oleva määräraha ei ylity. Hyväksyjä ei voi hyväksyä omia menojaan eikä hyväksyitä niitä omalla alaisellaan (Taloussääntö § 12). Taloustoimisto raportoi kuukausittain työaloja taloustilanteesta. Budjettivastuulliset voivat myös itse tulostaa toteumaraportit.

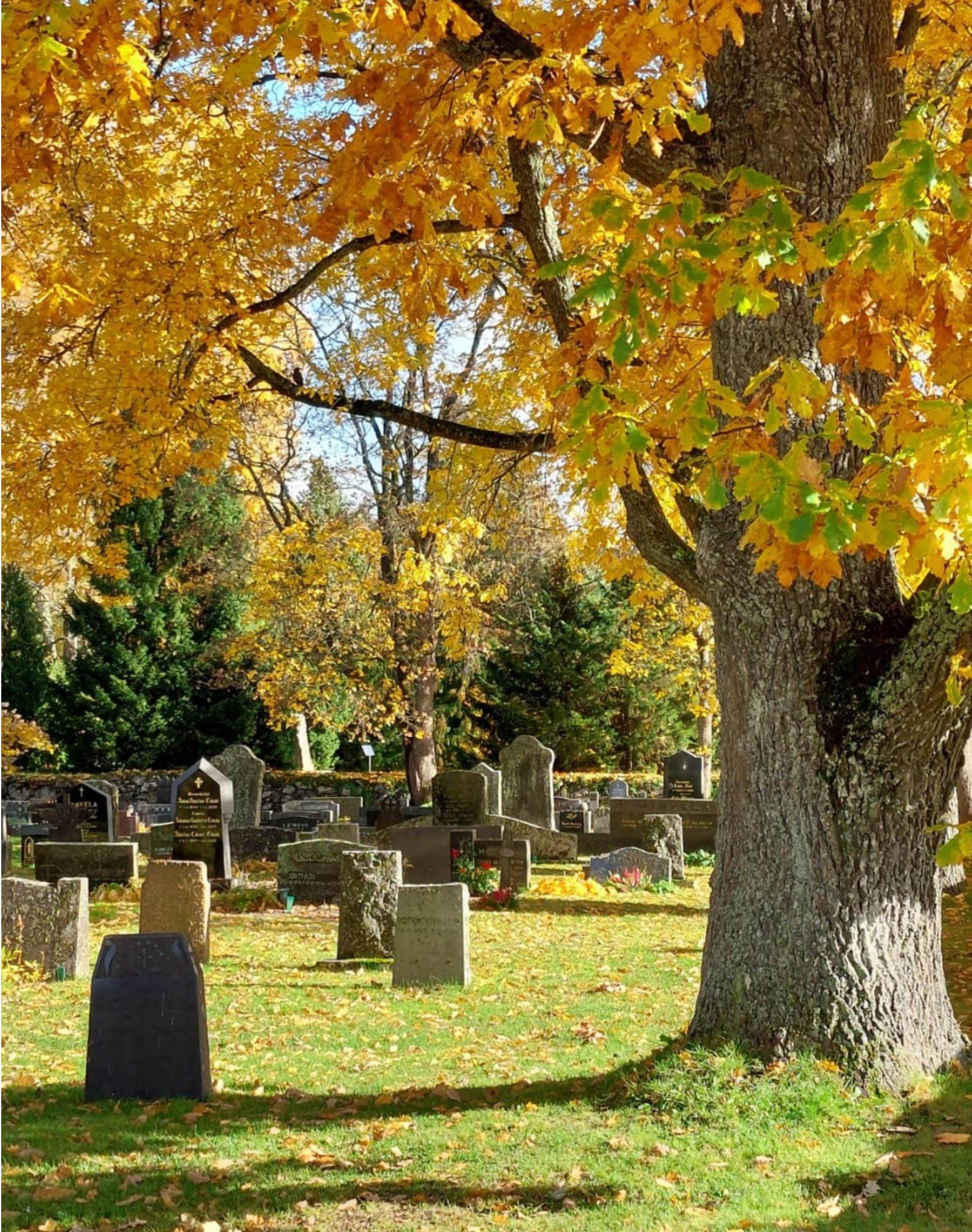
Matka- ja kululaskut tulee tehdä M2-matkalaskuohjelman kautta. Lasku kiertää asiatarkastajan (esihenkilö) kautta hyväksyjälle. Ulkopuolisten kilometrikorvaukset maksetaan Populus-palkanlaskentajärjestelmän kautta ja kululaskut ostolaskulomakkeilta tai yksittäismaksuina. Yksittäismaksuissa tulee olla asiatarkastajan ja hyväksyjän merkinnät sekä tiliöinti.

LASKUJEN HYVÄKSYJÄT VUONNA 2026

OSTO- JA MATKALASKUT	HYVÄKSYJÄ
Hauhon seurakunta	Hauhon kirkkoherra
Hämeenlinna-Vanajan seurakunta	
seurakuntaneuvosto	Kirkkoherra/yhtymän talous- ja hallintojohtaja
palvelutoimisto	Johtava kappalainen
jumalanpalveluselämä	Kehityskappalainen
hautaansiunaaminen	Kehityskappalainen
muut kirkolliset toim.	Kehityskappalainen
muut srk-tilaisuudet	Johtava kappalainen
viestintä	Viestintäpäällikkö/kirkkoherra
musiikki	Johtava kappalainen
soitinten viritys	Johtava kappalainen
varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen johtaja
perhekerhotyö	Varhaiskasvatuksen johtaja
varhaisnuorisotyö	Nuorisotyön johtaja
partio	Nuorisotyön johtaja
rippikoulu	Nuorisotyön johtaja
nuorisotyö	Nuorisotyön johtaja
yleinen lapsi- ja nuorisotyö	Nuorisotyön johtaja/kirkkoherra
koulutyö	Nuorisotyön johtaja
opiskelijatyö	Kehityskappalainen
diakonia	Johtava diakoniatyöntekijä/kirkkoherra
Pysäkki	Johtava diakoniatyöntekijä
yhteisvastuu	Johtava diakoniatyöntekijä
perheneuvonta	Perheasiain neuvottelukeskukseen johtaja
sairaalasielunhoito	Johtava sairaalateologi/Kirkkoherra
lähetys	Kehityskappalainen
kansainvälinen diakonia	Kehityskappalainen
muu seurakuntatyö	Johtava kappalainen
aikuistyö	Johtava kappalainen
koulutuslaskut	Johtava kappalainen
Lammin seurakunta	Lammin kirkkoherra
Hämeenlinnan seurakuntayhtymä	
Taloushallinto	Talous- ja hallintojohtaja
Kiinteistötoimi	Kiinteistöjohtaja
Hautaustoimi	Hautaustoimen päällikkö
Henkilöstöhallinto	Henkilöstöpäällikkö

Palkka-aineisto hyväksytään maksuun henkilöstöhallinnossa. Talous- ja hallintojohtaja hyväksyy kirkkoherrojen ja yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja talous- ja hallintojohtajan laskut. Tilikauden aikana tapahtuvat muutokset laskujen hyväksyjien osalta vahvistaa talous- ja hallintojohtaja.

Me olemme Jumalan työtovereita,
te olette Jumalan pelto ja Jumalan rakennus.
1. Kor. 3:9

HÄMEENLINNAN[†]
SEURAKUNNAT